

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	38664 Хімія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	102 Хімія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	38664
Назва ОП	Хімія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	102 Хімія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Грабчук Галина Петрівна, Гіюк Володимир Миколайович, Радіо Сергій Вікторович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	21.09.2020 р. – 23.09.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26235>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27524>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Експертна група під час акредитації ОП «Хімія» у дистанційному режимі у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» не виявила у поданих документах недостовірних відомостей. Експертна група відзначає злагоджену й вичерпну роботу гаранта ОП і адміністрації ДВНЗ «УжНУ» з організації проведення експертизи: університет опублікував на сайті програму візиту експертної групи, оприлюднив лінки на on-line платформі для відвідування бажаними відкритою зустріччю з експертною групою у вказаний час згідно з погодженою програмою, забезпечив присутність усіх визначених осіб для всіх дистанційних зустрічей, запланованих програмою візиту, у визначений програмою час, підготував орієнтовний перелік осіб, які можуть бути в доступі для відеоконференцій, проінформував запрошених учасників (стейкхолдерів) про дистанційний формат зустрічі. Представники ДВНЗ «УжНУ» не створювали перешкод для роботи експертної групи та інших протиправних чи недобросовісних дій, що унеможливили проведення експертизи. Контактною особою з усіх питань був гарант ОП проф. І.Є. Барчій. Він своєчасно надавав всі необхідні документи й підтвердження за запитом експертної групи. Експертна група за підсумками онлайн-зустрічей упевнилась, що освітній процес за ОП здійснюється належним чином. Науково-педагогічний колектив, що забезпечує реалізацію ОП, є фаховим та орієнтованим на сучасні тенденції у науці та освіті. Здобувачі вищої освіти, що навчаються за даною ОП, представники ради молодих учених продемонстрували свою обізнаність у питаннях організації освітнього процесу та університетського життя в цілому.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1) Освітні компоненти являють собою структурно-логічну взаємозв'язану систему, яка дозволяє досягти заявлених програмних результатів навчання. 2) Структура ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір аспірантами навчальних дисциплін глибокої хімічної підготовки. 3) Форми та методи навчання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, аспірантам своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо ОП, форми контролю і критерії оцінювання. 4) Позитивна динаміка набору за держзамовленням і активна робота гаранта ОП і адміністрації ДВНЗ «УжНУ» із МОН України в розрізі надання додаткових бюджетних місць для навчання на ОП. 5) Наявна практика запрошення лекторів-візитерів із НАН України та закордонних університетів, участь у конференціях і семінарах провідних науковців з різних країн. 6) Активна участь науково-педагогічних працівників та аспірантів у наукових стажуваннях за кордоном, наявність договорів про співпрацю із закордонними ЗВО. 7) Наявність на сайті чітких положень, які регламентують дотримання академічної доброчесності та відповідальності за її порушення; запровадження системної перевірки наукових робіт на плагіат. 8) Активна участь керівників і аспірантів у виконанні НДР, зареєстрованих в ДНУ «УкрІНТЕІ» і внесених до Тематичних планів НДР ДВНЗ «УжНУ», у тому числі на умовах оплати праці. Участь аспірантів у складі колективів молодих вчених у виконанні наукових проєктів-переможців конкурсного відбору МОН України. 9) Матеріальне заохочення за досягнення викладачів у різних видах діяльності й відзначення навчально-допоміжного персоналу. 10) Під час виконання дисертаційних досліджень аспірантами ОП «Хімія» ефективно поєднується фундаментальна хімічна підготовка з набуттям широкого спектру навичок проведення наукового експерименту із залученням унікального обладнання власного ЦККНО, і використання ресурсів ЦККНО інших ЗВО України, партнером яких виступає ДВНЗ «УжНУ». 11) Виконання досліджень аспірантами в межах тематики визнаних в Україні та світі наукових шкіл, високий рівень кадрового забезпечення наукового керівництва аспірантами. 12) Наукові керівники аспірантів є провідними вченими з вагомим науковим доробком і високими наукометричними показниками. 13) Запроваджено анкетування аспірантів, яке дозволяє виявити задоволеність освітнім процесом і його забезпеченням. Високий рівень задоволеності від навчання на ОП «Хімія» і «престижність» навчання в аспірантурі за думкою здобувачів. 14) Готовність університету до проведення захисту дисертацій у разових спеціалізованих вчених рада, наявний досвід науково-організаційної роботи з огляду на функціонування на базі ДВНЗ «УжНУ» спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій у галузі хімічних наук.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Для подальшого розвитку ОП експертна група пропонує: 1) Детально конкретизувати врахування досвіду вітчизняних та іноземних освітньо-наукових програм під час формулювання цілей і програмних результатів навчання за ОП «Хімія». 2) Запровадити системну роботу з роботодавцями та іншими стейкхолдерами в розрізі одержання пропозицій щодо змісту ОП «Хімія» та робочих планів навчальних дисциплін. 3) Створити окрему електронну сторінку зі зворотнім зв'язком для обговорення ОП усіма стейкхолдерами. 4) гаранту ОП «Хімія», групі забезпечення та Центру забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» продовжити розвивати систему опитування аспірантів – розширити перелік питань анкети для опитування здобувачів ступеня доктора філософії за ОП «102 Хімія», включивши питання оцінювання рівня задоволеності від викладання й методичного забезпечення за кожною навчальною дисципліною, можливості надання пропозицій щодо вивчення нових дисциплін або перерозподілу аудиторного навантаження й самостійної роботи за наявними дисциплінами. 5) під час наступного перегляду ОП більш уважно підходити до формування переліку компетентностей у відповідності до п.27 Постанови КМУ від 23.03.2016 р., № 261. 6) Рекомендовано інтенсифікувати академічну мобільність серед аспірантів і напрацювати позитивні практики перезарахування кредитів, здобутих в інших ЗВО та/або в неформальній освіті. Забезпечити переклад ОП англійською мовою. 7) Розробити план розвитку науково-дослідної матеріально-технічної бази, яка використовуватиметься для виконання дисертаційних робіт, у т.ч. відповідного дооснащення Центру колективного користування науковим обладнанням «Лабораторія експериментальної та прикладної фізики». Завершити процедуру отримання ліцензії на роботу з прекурсорами.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Експертна група вважає, що основні цілі освітньо-наукової програми «Хімія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 102 Хімія відповідають концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «Ужгородський національний університет» на 2015-2025 рр. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>), Стратегії інтернаціоналізації ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20138>, <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/26554>), які спрямовані на досягнення найвищих світових стандартів та глобалізацію наукових досліджень, забезпечення високої якості навчання й досліджень, поглиблення інтеграції університету у світовий освітній та науковий простір. Освітні компоненти підбрано таким чином, щоб повною мірою забезпечити досягнення мети ОНП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25245>), яка спрямована на поглиблення теоретичних знань та практичних навичок у галузі природничих наук за спеціальністю 102 Хімія для підготовки висококваліфікованих фахівців – докторів філософії, які здатні на основі набутих філософських (ОК «Теорія та методологія класичної та сучасної філософії»), мовних (ОК «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі») і спеціальних компетентностей (вибіркові компоненти ОНП, ОК «Презентація наукових результатів, створення об'єктів інтелектуальної власності та управління науковими проектами», «Сучасні тенденції розвитку хімії» тощо) проводити самостійну науково-дослідну й науково-педагогічну діяльність в галузі хімії.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Експертна група, за результатами проведених робочих зустрічей, аналізу наданих матеріалів, констатує, що цілі ОНП та програмні результати навчання сформовані з урахуванням позицій і потреб різних категорій стейкхолдерів: 1) аспірантів, які мають змогу висловити власну позицію щодо реалізації ОНП «Хімія» під час засідань кафедр і вченої ради хімічного факультету, проведення опитування (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27735>), яке охоплює різні сфери організації навчання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27736>); 2) роботодавців, які долучаються до обговорення ОНП «Хімія». Присутні на зустрічі 21.09.2020р. проф. Гомонай О.В. (Інститут електронної фізики НАН України), Пап К.С. (Природничо-гуманітарний коледж ДВНЗ «УжНУ»), Філеп М.Й. (Угорський інститут імені Ференца Ракоці, м.Берегово), Сивохоп Я.М. (Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти) підтвердили, що їх запрошують на засідання Вченої ради хімічного факультету та звертаються особисто з метою участі в обговоренні ОНП «Хімія»; 3) науково-педагогічних працівників, які систематично надають пропозиції до змісту ОНП та періодично оновлюють робочі програми навчальних дисциплін, особливо після візитів до закордонних ЗВО (проф. Барчій І.Є. у 2018р. як запрошений професор прочитав курс відкритих лекцій для PhD здобувачів природничого факультету університету імені Яна Длугоша (м.Ченстохова, Польща), доц. Студеняк Я.І. у 2019р. пройшов науково-педагогічне стажування в Пряшевському університеті (Словачина), доц. Онисько М.Ю. у 2019р. пройшов наукове стажування в рамках програми ERASMUS+ в Університеті Тулузи III – Поля Сабатьє, Франція), що дає змогу враховувати досвід закордонних ЗВО під час подальшої реалізації ОНП; 4) академічної спільноти України, яка виступає рецензентами ОНП «Хімія» (проф. Федорчук А.О., Львівський НУВМБ імені С.З. Гжицького, проф. Марцинко О.Е., ОНУ імені І.І. Мечникова). Підсумком такої всебічної роботи з наповнення ОНП «Хімія» є високий рівень дисертаційних робіт, які захищено в попередні роки у спеціалізованій вченій раді з захисту кандидатських дисертацій К61.051.03 (за спеціальностями 02.00.01 неорганічна хімія, 02.00.02 аналітична хімія) в ДВНЗ «УжНУ».

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та програмні результати навчання за ОНП «Хімія» сформовані з урахуванням досвіду подібних ОНП спеціальності 102 Хімія як ЗВО України, так і закордонних. Під час зустрічі з гарантом ОНП та науково-педагогічними працівниками 21.09.2020р. і керівниками дисертаційних робіт 22.09.2020р. було наголошено, що під

час формулювання цілей і програмних результатів навчання за ОНП «Хімія» враховано напрацювання і досвід підготовки аспірантів у ЛНУ імені Івана Франка, СЕНУ імені Лесі Українки, ХНУ імені В.Н. Каразіна, ДВНЗ «УДХТУ» (м.Дніпро), ІЗНХ імені В.І.Вернадського НАН України, ІФХ імені Л.В.Писаржевського НАН України, і в закордонних ЗВО – досвід іноземних програм підготовки PhD докторантів Ченстоховського університету імені Яна Длугоша (Республіка Польща), Пряшевського університету (Словаччина). При цьому жодна з ОНП не була взята за безпосередній зразок, всі програми характеризуються схожими підходами щодо методології, змісту та освітніми компонентами, передбачають орієнтацію на стимулювання вивчення хімічних та суміжних дисциплін, формування здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі не тільки хімії, а й природничих наук загалом. Аналіз ОНП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25245>) і споріднених програм, на які посилається група забезпечення (наприклад: https://chem.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/Programa_PhD_proekt_NM.pdf (ЛНУ ім. І. Франка), <https://ra.eenu.edu.ua/viddil-aspirantury-i-doktorantury/aspirantura/osvitno-naukovi-programy/> (СНУ імені Лесі Українки), <http://chemistry.univer.kharkov.ua/files/36722OsvitnyaPrograma.pdf> (ХНУ ім. В.Н. Каразіна)), показав, що вони містять освітні компоненти, які забезпечують набуття глибинних знань зі спеціальності «Хімія», загальнонаукових філософських і педагогічних компетентностей, мовно-комунікаційних компетентностей, універсальних навичок у сфері ІТ. Мета ОНП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності «Хімія» (наповнення ОНП актуальними освітніми компонентами), ринку праці (потреба у фахівцях у галузі хімічного матеріалознавства, фундаментальної і прикладної хімії (інститути НАН України), експертах і розробниках нових аналітичних методик і технологій у харчовій, медичній, криміналістичній галузях) і викладачах вищої школи (ЗВО України, інститути післядипломної педагогічної освіти), галузевого (НДІ хімічного профілю НАН України, ЗВО МОН України, закордонні ЗВО) та регіонального (потреба у висококваліфікованих фахівцях-хіміках у науково-дослідній і педагогічній сферах, харчовій, експертно-аналітичній і екологічній галузях Закарпаття) контексту. Експертна група відзначає високу популярність ОНП «Хімія» серед випускників-магістрів ДВНЗ «УжНУ» (по 5 вступників у 2019 та 2020 році за бюджетним замовленням), високу галузеву й регіональну потребу в наукових кадрах вищої кваліфікації в галузі хімії на Закарпатті, в Західній Україні та в Україні цілому.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти України для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 10 Природничі науки за спеціальністю 102 Хімія не затверджено МОН України. Аналіз визначених в ОНП «Хімія» програмних результатів навчання показав відповідність вимогам восьмого рівня Національної рамки кваліфікацій та третьому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>). Випускники ОНП «Хімія» володіють концептуальними та методологічними знаннями в галузі хімії та на межі галузей знань або професійної діяльності та здатні розв'язувати проблеми в галузі природничих наук, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Експертна група радить виправити неточності (наприклад, написання прізвища рецензента проф. Марцинко О.Е., стор.2 ОНП «Хімія»,) та інші суто технічні помилки у профілі ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1) Відповідність програмних результатів навчання вимогам восьмого рівня Національної рамки кваліфікацій та третьому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти. 2) Враховано досвід вітчизняних як класичних університетів так і наукових установ НАН України, закордонних закладів вищої освіти під час розробки й оновлення ОНП «Хімія». 3) Залучено до розробки й періодичного перегляду ОНП «Хімія» усіх стейкхолдерів – роботодавців і підприємців, аспірантів, науково-педагогічних працівників, академічної спільноти. 4) Враховано сучасні тенденції розвитку хімічної науки та потреби Закарпаття й України в наукових кадрах вищої кваліфікації в галузі хімії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1) наявні незначні неточності (технічні помилки) у ОНП «Хімія»; 2) у відомостях про самоаналіз відсутні конкретні приклади врахування досвіду вітчизняних та закордонних освітніх програм, програм підготовки PhD, потребу й пропозиції стейкхолдерів під час формулювання мети і ПРН, формування робочих планів навчальних дисциплін. Рекомендовано: 1) запровадити відображення результатів системної роботи з наповнення і перегляду ОНП «Хімія», врахування одержаних пропозицій до змісту ОНП і робочих планів навчальних дисциплін від роботодавців і інших стейкхолдерів на інформаційних ресурсах факультету й університету; 2) виправити неточності (технічні помилки) у профілі ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП «Хімія» та її реалізація в ДВНЗ «УжНУ» загалом відповідають визначеному критерію із незначними зауваженнями. Експертна група радить більш змістовно (із наведенням конкретних прикладів) висвітлювати врахування досвіду вітчизняних та закордонних освітніх програм, програм підготовки PhD, потребу й пропозиції стейкхолдерів під час формулювання цілей і програмних результатів навчання, формування робочих планів навчальних дисциплін.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Експертна група, проаналізувавши надані документи, дійшла до висновку, що ОНП відповідає чинному законодавству з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (Постанова КМУ від 23 березня 2016 р., № 261): 1) обсяг ОНП «Хімія» складає 35 кредитів ЄКТС, з яких 23 кредити ЄКТС (66%) складають обов'язкові нормативні навчальні дисципліни; 2) 12 кредитів ЄКТС (34%) складають дисципліни вільного вибору аспіранта; 3) до складових нормативних навчальних дисциплін навчального плану включено такі, які забезпечують отримання глибинних знань зі спеціальності («Сучасні тенденції розвитку хімії», 4 кредити; «Презентація наукових результатів, створення об'єктів інтелектуальної власності та управління науковими проектами», 3 кредити), набуття загальнонаукових філософських компетентностей (4 кредити), універсальних навичок у сфері педагогічних та інформаційних технологій (6 кредитів) та мовних компетентностей (6 кредитів); 4) навчальні дисципліни вільного вибору аспіранта діляться на два блоки, які забезпечують отримання глибинних знань із хімії відповідно до напрямку дисертаційного дослідження (12 кредитів).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП «Хімія» розроблено у відповідності до Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>). ОНП «Хімія» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/24769>) та навчальний план (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25145>), проєкт ОНП 2020 року (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/24752>), затверджену ОНП 2020 року (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27655>) розміщені на сторінці Інфоцентру (Аспірантура та докторантура – <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/139>; кафедра неорганічної хімії – <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/25243>) та доступні усім охочим для ознайомлення. Робочі програми навчальних дисциплін наявні у відкритому доступі на сайті хімічного факультету (Інфоцентр, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/25178>) та доступні всім зацікавленим особам. Аналіз ОНП «Хімія» показав, що освітні компоненти являють собою структурно-логічну взаємозв'язану систему (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25245>), що дозволяє досягти заявлених програмних результатів навчання за ОНП «Хімія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 102. Хімія, як в її освітній, так і в науковій складових. Експертна група відмічає відсутність серед програмних компетентностей ОНП компетентності набуття навичок реєстрації прав інтелектуальної власності, що є обов'язковою відповідно до НРК та п.27 Постанови КМУ від 23.03.2016 р., № 261. Під час зустрічі з гарантом ОНП і групою забезпечення було з'ясовано, що аспіранти вивчають курс «Презентація наукових результатів, створення об'єктів інтелектуальної власності та управління науковими проектами», і набувають відповідних компетентностей у розрізі створення й реєстрації прав інтелектуальної власності, а відсутність відповідної компетентності в ОНП «Хімія» має суто технічний характер і буде усунута під час подальшого перегляду.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Експертна група вважає, що компоненти навчального плану та компетентності, набуття яких забезпечує ОНП, сформовано таким чином, щоб забезпечити набуття здобувачами-аспірантами загальних і спеціальних компетентностей для здійснення науково-дослідної діяльності в галузі хімії відповідно до сучасного розвитку хімічної науки. При цьому обов'язкові нормативні навчальні дисципліни згруповано на 2 складові: 1) цикл загальної підготовки (19 кредитів); 2) цикл професійної підготовки (4 кредити). Дисципліни хімічного профілю вільного вибору аспіранта складають 12 кредитів ЄКТС. Експертна група відзначає наступне: 1) наявність серед освітніх компонентів вільного вибору аспірантів навчальних дисциплін глибокої хімічної підготовки та нормативної дисципліни «Презентація наукових результатів, створення об'єктів інтелектуальної власності та управління науковими проектами» сприяють формуванню навичок науково-організаційної роботи та дозволяють аспірантам вже під час навчання брати участь у складі колективів молодих учених у конкурсах наукових проєктів МОН України, наразі три таких проєкти виконуються на хімічному факультеті; 2) збалансований зміст ОНП забезпечує високу публікаційну активність аспірантів, як під час апробації роботи, так і під час опублікування статей; 3) ОНП орієнтована на підготовку висококваліфікованих науковців, які здатні на основі набутих філософських, мовних і спеціальних компетентностей проводити самостійну науково-дослідну й науково-педагогічну діяльність у галузі хімічних наук.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Експертна група встановила, що структура ОНП «Хімія» передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін. Обсяг вибіркових дисциплін на ОНП «Хімія» складає 12 кредитів ЄКТС (34%) та відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» та п.26 Постанови КМУ від 23 березня 2016 р., № 261. Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів вищої освіти регулюється «Положенням про вільний вибір навчальних дисциплін» в ДВНЗ «УжНУ», (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>). Відповідно до п.3.11 «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27552>) індивідуальний навчальний план здобувача ступеня доктора філософії повинен містити перелік навчальних дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС. Відповідно до п.3.2. «Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951>), дисципліни вільного вибору можуть бути орієнтовані на задоволення освітніх і культурних потреб, додаткову фундаментальну і спеціальну підготовку здобувачів. Аналіз ОНП «Хімія» показав, а результати зустрічі з аспірантами підтвердили, що в якості дисциплін вільного вибору пропонуються спеціалізовані курси з неорганічної, аналітичної, органічної та фізичної хімії, загалом 8 дисциплін, які розбито на два блоки. Вибір дисциплін вільного вибору відбувається за заявами аспірантів на основі їх наукових інтересів після зарахування до аспірантури, вибрані дисципліни включаються до індивідуального плану. При цьому аспірант має можливість обрати по одній із запропонованих чотирьох дисциплін у кожному блоці. Крім цього, аспірант може за власним бажанням відвідувати інші навчальні дисципліни, які викладаються студентам СО «Магістр», як спеціальності «Хімія», так і інших спеціальностей, у якості вільного слухача.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

На думку експертної групи, практична підготовка аспірантів організована на високому рівні й забезпечується наступними складовими: 1) виконанням експериментальних наукових досліджень за темою дисертації; 2) вивченням навчальних дисциплін, які передбачають практичні заняття (214 аудиторних годин). Експериментальні дисертаційні дослідження виконуються в науково-дослідних лабораторіях хімічного факультету, ЦККНО «Лабораторія експериментальної та прикладної фізики» (ДВНЗ «УжНУ»), ЦККНО інших ЗВО України (ЛНУ імені Івана Франка, НУ «Львівська політехніка»), учасниками яких виступає ДВНЗ «УжНУ» (експертній групі були надані відповідні документи). Частина експериментальних робіт виконується аспірантами в лабораторіях м.Ужгород (НДЕКЦ, Інститут електронної фізики НАН України) та в НДІ НАН України – Інститут органічної хімії НАН України, Інститут загальної та неорганічної хімії імені В.І. Вернадського НАН України тощо. Крім цього, навчальним планом ОНП «Хімія» передбачено вивчення нормативних навчальних дисциплін «Презентація наукових результатів, створення об'єктів інтелектуальної власності та управління науковими проектами» (3 кредити ЄКТС), «Сучасні тенденції розвитку хімії» (4 кредити ЄКТС), «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять» (3 кредити ЄКТС), які передбачають практичну підготовку наукових доповідей, колективне обговорення наукової інформації для підвищення рівня професійної та викладацької майстерності, розвиток науково-дослідних навичок для здійснення самостійних наукових досліджень і набуття навичок написання та оформлення одержаних результатів для подальшого опублікування чи апробації на конференціях. Розвиток викладацьких компетентностей забезпечується нормативною навчальною дисципліною «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять» (3 кредити ЄКТС). Експертна група відмічає відсутність нормативної дисципліни «Педагогічна/асистентська практика» в ОНП «Хімія» 2019 року набору. Хоча всі задекларовані в ОНП «Хімія» програмні результати навчання повною мірою досягаються запропонованим здобувачам комплексом нормативних і вибіркових дисциплін. Проєкт ОНП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/25243>) та затверджена ОНП «Хімія» для аспірантів 2020 року набору (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27655>) наявна ОК7 «Асистентська практика» (3 кредити ЄКТС).

Зазначену практику було включено до ОНП за пропозицією аспірантів та зовнішніх стейкхолдерів (ЗІППО тощо) (протокол №6 засідання кафедри неорганічної хімії від 15 січня 2020 року). Експертна група радить гаранту ОНП «Хімія» та Центру забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» додати до анкети для опитування здобувачів ступеня доктора філософії за ОНП «102 Хімія» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27735>) питання щодо задоволеності проходження практичної підготовки з метою подальшого врахування під час планового перегляду ОНП в розрізі можливого перерозподілу кредитів між навчальними дисциплінами.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Навчання на ОНП «Хімія» передбачає набуття аспірантами соціальних і гнучких навичок (Soft Skills), які відповідають заявленим цілям і результатам навчання. Проведений аналіз наданих документів і результати зустрічей дозволяють констатувати, що найбільш орієнтованими з освітніх компонентів на розвиток соціальних і гнучких навичок є наступні навчальні дисципліни: «Теорія та методологія класичної та сучасної філософії», «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять», «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі», «Презентація наукових результатів, створення об'єктів інтелектуальної власності та управління науковими проектами». Вказані дисципліни, на думку експертів, забезпечують набуття загальних компетентностей, таких як здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій, здатність проведення самостійних досліджень на високому рівні; здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел; здатність генерувати нові ідеї (креативність), здатність розробляти та управляти науковими проектами, здатність до планування часу, здатність до роботи в команді, вміння мотивувати інших у просуванні до спільної мети, здатність комунікації на фахову тематику з нефахівцями. Крім цього, формування гнучких навичок досягається в позанавчальний час – аспіранти залучаються до проведення конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН школярів України, до організації Всеукраїнського турніру юних хіміків, до проведення профорієнтаційних заходів факультету, Днів відкритих дверей, інтелектуального турніру «Брейн-Ринг» тощо.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт на момент розробки ОНП «Хімія» відсутній. Набуті здобувачами компетентності відповідають класифікаційному угрупованню «Професіонали» (в галузі хімії, код 2113) Класифікатору професій України ДКо03:2010 (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>). Програмні результати навчання, які набувають аспіранти, є спеціалізованими, концептуальними та науково обґрунтованими, базуються на сучасних наукових теоріях, досягненнях науки, аналізі практичного досвіду дослідницької роботи.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

На думку експертної групи обсяг ОНП «Хімія» й окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження аспірантів та є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОНП «Хімія». Відповідно до п.4.2 Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951>) навчальний час, відведений на самостійну роботу студента денної форми навчання, регламентується навчальним планом і повинен складати від 1/3 до 2/3 від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної дисципліни. Співвідношення аудиторних занять та самостійної роботи аспіранта для кожної дисципліни визначаються специфікою робочого навчального плану. Аналіз Навчального плану (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25145>) показав, що на ОНП «Хімія» співвідношення обсягу аудиторних годин і самостійної роботи аспіранта сформовано так, щоб забезпечити оптимальне поєднання освітньої та дослідницької складових. Для вивчення нормативних навчальних дисциплін загальної підготовки передбачено 19 кредитів (570 годин), нормативних навчальних дисциплін професійної підготовки – 4 кредити (120 годин); загальна кількість аудиторних годин становить 228, з яких 94 години лекцій та 134 години практичних занять, для самостійної роботи відведено 342 години; частка аудиторних годин становить 40%. Для вивчення іноземної мови передбачено 6 кредитів (180 годин), в т.ч. 72 аудиторні години практичних занять і 108 годин самостійної роботи. Для вивчення дисциплін вільного вибору аспіранта передбачено 12 кредитів (360 годин); загальна кількість аудиторних годин становить 120, з яких 60 години лекцій та 60 години практичних занять, для самостійної роботи відведено 240 годин; частка аудиторних годин становить 33%. Співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи за всім циклом підготовки становить 396(аудиторні, 38%):654(самостійна робота, 62%). В ОНП «Хімія» для здобувачів 2020 року набору (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27655>) враховано пропозицію зовнішнього стейкхолдера (Закарпатський ІППО) та науково-педагогічних працівників хімічного факультету й аспірантів, що відображено введенням «Асистентської практики» (3 кредити) та збільшенням годин вибіркового дисциплін на 2 кредити (протокол №6 засідання кафедри неорганічної хімії від 15 січня 2020 р.).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка аспірантів, які навчаються на ОНП «Хімія», за дуальною формою освіти не здійснюється. За результатами зустрічі з роботодавцями (проф. Гомонай О.В.) експертна група констатує можливість запровадження дуальної форми освіти спільно з Інститутом електронної фізики НАН України, який зацікавлений у працевлаштуванні випускників аспірантури, діяльність яких може бути пов'язаною з матеріалознавством. Експертна група радить гаранту ОНП і групі забезпечення вивчити питання щодо можливості запровадження дуальної форми освіти, особливо враховуючи те, що частина аспірантів вже під час навчання починають працювати за спеціальністю.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони та позитивні практики: 1) Компоненти навчального плану та компетентності, набуття яких забезпечує ОНП «Хімія», скомпоновано так, щоб сформувати у здобувачів вищої освіти, загальні та спеціальні компетентності для здійснення фахової наукової діяльності в галузі хімії з урахуванням сучасних вимог. 2) Освітні компоненти (навчальні дисципліни) являють собою структурно-логічну взаємозв'язану систему, що дозволяє досягти заявлених програмних результатів навчання за ОНП «Хімія». 3) Структура ОНП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір аспірантами навчальних дисциплін хімічного напрямку для глибокої спеціальної підготовки. Механізм обрання здобувачами вибіркового переліку дисциплін не обмежує можливість вибору з загальноуніверситетського переліку дисциплін вільного вибору для магістрів. 4) ОНП «жива» – в її формуванні беруть участь усі стейхолдери, пропозиції яких враховуються під час планового перегляду програми. 5) Навчання за ОНП передбачає набуття здобувачами соціальних і гнучких навичок (Soft Skills), які відповідають заявленим цілям і програмним результатам навчання. 6) Обсяг ОНП і окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів вищої освіти та є відповідним для досягнення цілей і програмних результатів навчання. 7) Проводиться анкетування аспірантів щодо загального рівня задоволеності змістом та наповненістю навчальними дисциплінами ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1) Наявні незначні неточності (технічні помилки) у ОНП – серед програмних компетентностей ОНП «Хімія» помилково не вказано компетентність із набуття навичок реєстрації прав інтелектуальної власності, що є обов'язковою відповідно до НРК та п.27 Постанови КМУ від 23.03.2016 р., № 261. Експертна група радить усунути вказану технічну помилку під час наступного перегляду ОНП. 2) Анкетування аспірантів не охоплює ставлення до кожної навчальної дисципліни. Експертна група радить гаранту ОНП «Хімія», групі забезпечення та Центру забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» продовжити розвивати систему опитування аспірантів – розширити перелік питань анкети для опитування здобувачів ступеня доктора філософії за ОНП «102 Хімія», включивши питання оцінювання рівня задоволеності від викладання й методичного забезпечення за кожною навчальною дисципліною, можливості надання пропозицій щодо вивчення нових дисциплін або перерозподілу аудиторного навантаження й самостійної роботи за наявними дисциплінами.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Встановлені факти та докази дають можливість зробити висновок про загальну відповідність підкритеріїв встановленим вимогам. Уцілому обсяг ОНП та її освітніх компонентів відповідають вимогам чинного законодавства. Зміст ОНП має чітку структуру, навчальні дисципліни логічно пов'язані, час відведений для їх вивчення розподілено раціонально. Варто напрацювати систему врахування результатів опитування аспірантів щодо ОНП та щодо навчальних дисциплін під час планового перегляду ОНП. Гаранту ОНП і групі забезпечення рекомендовано більш уважно підходити до формування переліку компетентностей відповідно до п.27 Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р., № 261. Висловлені зауваження до ОНП не є суттєвими і можуть бути виправлені найближчим часом.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОНП «Хімія», яка реалізується на третьому (доктор філософії) рівні вищої освіти в ДВНЗ «УжНУ», є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО. Правила щорічно оновлюються та вчасно оприлюднюються на веб-сайті <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/phd>.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Встановлено, що правила прийому на навчання для здобуття ступеня доктора філософії передбачають, що здобувачі, які мають ступінь магістра або ОКР спеціаліста, складають: 1) вступний іспит зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності); 2) вступний іспит з іноземної мови (англійської, німецької або французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти; 3) презентацію дослідницьких пропозицій чи досягнень (форма вступного випробування, яка полягає в заслуховуванні та обговоренні наукового повідомлення вступника, попередньо обговорюється між майбутнім здобувачем і ймовірним науковим керівником). Оприлюднена «Програма фахового вступного випробування для вступників на навчання за освітнім ступенем «доктор філософії» зі спеціальності 102 «Хімія» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12341>) містить основні положення нормативних дисциплін, визначених стандартом підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 102 «Хімія». Перевага надається фундаментальним дисциплінам «Загальна та неорганічна хімія», «Фізична хімія», «Органічна хімія», які лежать в основі підготовки докторів філософії за спеціальністю 102 «Хімія». Програма також містить критерії оцінювання та рекомендовану літературу. Програма вступного випробування з іноземної мови, окрім власне змісту, також містить критерії оцінювання, зразки тестових завдань і рекомендовану літературу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9656>). Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL або IELTS або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2); німецької мови – TestDaF (не нижче рівня B2); французької мови – DELF або DALF (не нижче рівня B2), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом. Для конкурсного відбору осіб під час вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії конкурсний бал обчислюється як сума: 1) результату вступного іспиту із спеціальності, помноженого на ваговий коефіцієнт 0.6; 2) результату вступного іспиту з іноземної мови, помноженого на ваговий коефіцієнт 0.2; 3) результату презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень, помноженого на ваговий коефіцієнт 0.2; 4) додаткового балу за наукові здобутки вступника. Додатковий бал обчислюється як сума балів за окремі показники наукових здобутків; порядок нарахування додаткових балів за кожен із можливих здобутків вступника оприлюднений на офіційному сайті, є чітким та зрозумілим; максимальна сума додаткових балів не може перевищувати 20; додатковий бал, нарахований вступникам, затверджується рішенням Приймальної комісії університету та оприлюднюється до початку вступних випробувань (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11081>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951>) та Додатком до нього «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27552>), «Положенням про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269>), «Положенням про академічні відпустки, повторне навчання, порядок переведення, поновлення та відрахування студентів ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5953>) та «Положенням про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131>). Отже, в ЗВО діють чіткі і зрозумілі, такі, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонській конвенції), доступні для всіх учасників освітнього процесу правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності. Під час он-лайн зустрічі зі здобувачами, ЕГ з'ясувала, що аспіранти протягом навчання активно долучаються до програм міжнародної академічної мобільності, в тому числі, в рамках Erasmus+, а також аспіранти та співробітники активно користуються можливостями Вишеградського фонду. Позитивно вплив тут має розширення університету в безпосередній близькості до кордону. Однак випадків перезарахування результатів навчання наразі не було. Зі слів самих здобувачів вони обізнані з такою можливістю, але на даний час не мали такої потреби. Однією з причин є те, що освітня складова зосереджена впродовж першого року навчання (що самі

аспіранти вважають доцільним згідно з результатами опитування та результатами зустрічі з ними ЕГ), натомість участь у програмах академічної мобільності переважно відбувається на 2-4 роках навчання і являє собою наукове стажування. Наприклад аспірантка Юлія Жукова пройшла стажування в Пряшівському університеті (Словачина, 05.09.2016р. – 30.06.2017р.); професор Сергій Сухарев та доцент Оксана Сухарева пройшли стажування в тому ж Пряшівському університеті (Словачина, 02.10.2017р.-02.04.2018р. та 01.10.2019р.-01.04.2020р. відповідно). Налагоджена активна співпраця з польськими університетами, наприклад з Поморською політехнікою в Слупську (м. Слупська, Польща), є угода про наукову співпрацю між кафедрою оптоелектроніки факультету електричної інженерії Честоховського університету (Польща) та кафедрою неорганічної хімії хімічного факультету, гарант ОНП Барчій Ігор Євгенович проходив стажування в останньому впродовж квітня 2016р. – травня 2017р., в тому числі як запрошений професор. Онисько М.Ю., завідувач кафедри органічної хімії хімічного факультету проходив стажування за програмою Erasmus+ в університеті Тулузи, Франція з 27.05.2019р. по 16.06.2019р.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється в ЗВО «Положенням про порядок визнання в ДВНЗ «УжНУ» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>). Прикладів зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, за ОНП «Хімія» немає. Під час зустрічі з академічним персоналом, що викладають на програмі, викладачі, наприклад, «Іноземної мови для комунікації у науково-педагогічному середовищі» та «Сучасних інформаційних технологій» розповіли, що в ЗВО існує практика зарахування окремих модулів дисципліни за наявності в здобувачів вищої освіти підтверджуючих сертифікатів не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або відповідних сертифікатів з комп'ютерної грамотності. Однак враховуючи специфіку дисциплін та їх структуру, що направлена на формування конкретних результатів навчання таких прикладів саме на ОНП «Хімія» не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОНП «Хімія» є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ДВНЗ «УжНУ». Діють чітко і зрозуміло, такі, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонській конвенції), доступні для всіх учасників освітнього процесу правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, а також результати навчання, здобуті у неформальній освіті. Налагоджена тісна міжнародна співпраця з європейськими університетами сусідніх країн, як серед науково-педагогічного персоналу, так і серед здобувачів. Позитивною практикою ЕГ вважає наявність вагових коефіцієнтів для різних складових вступного випробування при вступі до аспірантури, таку практику можна радити до запровадження іншим ЗВО. Також позитивним є факт наявності як однієї із складових вступного випробування презентацій дослідницьких пропозицій чи досягнень. Таким чином на думку експертів встановлюється змістовний зв'язок між науковими інтересами майбутніх здобувачів вищої освіти та можливостями їхніх потенційних наукових керівників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

На фоні добре розвинутої міжнародної співпраці відсутній досвід перезарахування кредитів ECTS на даній ОНП. Однак ЕГ не вважає це суттєвим недоліком, оскільки причина даного факту була озвучена самими здобувачами вищої освіти, можливість та процедура їм добре відомі, потреби такої наразі вони не мали.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Встановлені факти та докази дають можливість зробити висновок про загальну відповідність підкритеріїв встановленим вимогам. Наявний недолік на думку ЕГ не є суттєвим. Присутні позитивні практики, які можуть бути рекомендовані до запровадження в інших ЗВО. Таким чином експертна група вважає, що критерій загалом відповідає оцінці А.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Основними організаційними формами навчання на ОНП є аудиторні та позааудиторні заняття, самостійна робота, дистанційне навчання («Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ», <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951> та додаток до нього <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25262>). Основними методами навчання є проблемно-пошуковий, дослідницький, інтерактивні, практичні методи навчання. Здобувач зобов'язаний виконати всі вимоги ОНП, зокрема здобути компетентності, знання та уміння, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, провести власне дослідження і захистити дисертацію. Студентоцентроване навчання передбачає: прийняття аспіранта як стейкхолдера; участь у забезпеченні якості освіти; розкриття потенціалу аспіранта для його майбутнього працевлаштування і професійної кар'єри. Індикаторами є: наявність гнучких навчальних траєкторій; забезпеченість навчальними інформаційними ресурсами; можливість впливу аспірантів на зміст та оновлення ОНП, чіткі та зрозумілі критерії оцінювання з можливістю оскарження за потреби. За результатами анонімного опитування здобувачів (витяг з протоколу №10 засідання кафедри неорганічної хімії від 11.05.2020р.) більшість у повній мірі задоволені методами навчання і викладання (загальне враження від навчання: 50% «відмінно», 50% «добре»; задоволеність рівнем викладання 100% «відмінно»). Із висловлених зауважень основним було покращення МТБ підготовки та запровадження асистентської практики. Останнє було враховано за перегляду ОНП шляхом збільшення освітньої підготовки з 35 до 40 кредитів ECTS та запровадження асистентської практики, витяг з пр. №6 засідання каф. неорг. хімії від 15.01.2020р. Індивідуальний план (ІП) роботи аспіранта містить два розділи: індивідуальний навчальний план (ІНП) та індивідуальний план наукової роботи (ІПНР). Відповідальним за виконання ІНП є здобувач. Контроль за виконанням ІНП здійснює науковий керівник та відділ аспірантури і докторантури. В ІПНР визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації. Здобувачам, які виконують наукові дослідження на стику різних галузей науки, може бути призначено двох наукових керівників, за умови чіткого розподілу обов'язків між ними. Науковий керівник здійснює керівництво роботою здобувача, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень, контролює виконання ІП роботи і відповідає перед вченою радою факультету за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника. Згідно з анонімним опитуванням здобувачів <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27735> від 16.04.2020р. вони на 100% задоволені компетентністю керівників (витяг з протоколу №10 обговорення результатів опитування на засідання каф. неорг. хімії від 11.05.2020р. містить технічну помилку, 100% не задоволені <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27736>, рекомендація виправити).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

За результатами зустрічі зі здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками ЕГ встановила, що аспіранти в повній мірі ознайомлені щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, їм в повній мірі доступна інформація стосовно порядку та критеріїв оцінювання за кожною навчальною дисципліною. На сайті хімічного факультету та кафедри неорганічної хімії, котра є випусковою для даної ОНП, наявний опис програми та навчальний план відповідних редакцій за роками <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/25243>, є робочі програми навчальних дисциплін загальних курсів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/25235>) та спецкурсів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/25180>). На першому занятті з кожної дисципліни викладачі завжди знайомлять слухачів про зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання окремих освітніх компонентів курсу. Під час спілкування ЕГ зі здобувачами вищої освіти дана інформація була підтверджена.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Учасники освітнього процесу поєднують навчання з науковими дослідженнями. Теоретичне навчання сконцентровано впродовж першого року. Це було одним із побажань самих здобувачів, про що вони сказали експертам під час онлайн спілкування. Основною ціллю третього освітнього циклу є написання дисертаційної роботи, на що згідно з навчальним планом <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/25243> виділяється 5 семестрів, а саме з третього по сьомий. Останній, восьмий семестр, виділено на підготовку до захисту та захист дисертації. З метою всебічного сприяння науково-дослідній роботі, інноваційній та творчій діяльності аспірантів та молодих вчених, збереження і потенціалу шкіл в ДВНЗ «УжНУ» функціонує Рада молодих учених https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/science-cou_of_young_sci, яка бачить метою своєї діяльності представництво та захист інтересів наукової молоді у професійній сфері, сприяння організації та проведення науково-дослідних робіт, а також обміну інформацією між молодими вченими та дослідниками. Є також Наукове товариство студентів та аспірантів https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-nauk_tov, основною метою діяльності якого є всебічне сприяння

науково-дослідній, винахідницькій та іншій творчій діяльності студентів, аспірантів та молодих вчених, а також проведення соціально-просвітніх заходів у місті Ужгород. Університет оплачує аспірантам участь в наукових конференціях в межах України. Під час спілкування ЕГ з представниками студентського самоврядування, що відстоює інтереси також і аспірантів, було встановлено, що половина запланованої на рік суми, планується саме для оплати участі в конференціях студентів та аспірантів. Зі слів голови студентського парламенту університету та факультету, цих коштів завжди вистачало, часто вкінці року навіть залишались невикористані. За рахунок наукових тем або грантів фінансуються додаткові поїздки як на конференції, так і для стажування у ЗВО-партнерах в Україні та за кордоном. Особливо хочеться відмітити наявність трьох наукових проектів колективів молодих вчених, до виконання яких залучаються аспіранти: ДБ-876М 2018-2020 «Термоелектричні матеріали на основі модифікованих Талій(I)- та Купрум(I)-вмісних халькогенідів» (№ держреєстрації 0117U007146, керівник с.н.с., к.х.н. Малаховська Т.О., обсяг фінансування на рік – 380,00 тис.грн.); ДБ-891М 2019-2021 «Нові гетероциклічні катіонні поверхнево-активні речовини з антисептичною та антибактеріальною активністю» (№ держреєстрації 0119U100232, керівник к.х.н. Максим Фізер, обсяг фінансування на рік – 576,70 тис.грн.); ДБ-900М 2020-2022 «Нові конденсовані гетероциклічні катіони як проти-іони електро-активних речовин електрохімічних сенсорів» (№ держреєстрації 0120U10043, науковий керівник к.х.н. Наталія Король, обсяг фінансування на рік – 576,70 тис.грн.). Тобто, аспіранти не лише беруть участь у функціонуванні та продовженні наукових шкіл університету за спеціальністю, а намагаються їх розвинути завдяки активній участі в виконанні наукових проектів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Система перегляду та оцінки змісту освітніх компонентів ОНП передбачена «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667> та «Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ». За змістом положень бачимо, що моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм та їх відповідних освітніх компонентів здійснюється з метою встановлення відповідності структури та змісту вимогам законодавчої та нормативної бази, потребам ринку праці, особливостей економіки регіону та потребам роботодавців щодо якості фахівців. Періодичний перегляд на відповідність ліцензійним умовам та умовам акредитації спеціальностей проводиться Відділом планування, організації та контролю освітньої діяльності, Відділом моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, а також Відділом аспірантури та докторантури. Складовими процесу оновлення є задоволеність здобувачів вищої освіти, що визначається, зокрема, за результатами анонімного анкетування, врахування пропозицій і зауважень всіх стейкхолдерів. Часто вдосконалення відбуваються після проходження стажувань. Під час акредитаційної експертизи ЕГ переконалася в правильності самого процесу моніторингу та оновлення даної ОНП, в участі здобувачів вищої освіти в даному процесі (зменшення кількості кредитів освітньої складової з початкових 60 ECTS до 35 ECTS в 2019р. та збільшення з метою запровадження асистентської практики до 40 ECTS в 2020р., концентрування освітньої складової впродовж першого року навчання, витяг з протоколу №9 та №8 засідання Вченої ради хімічного факультету від 18.04.2019р. та 12.06.2020р. відповідно; витяг з протоколу №6 засідання кафедри неорганічної хімії від 15.01.2020р.). Під час зустрічі з роботодавцями (Інститут електронної фізики НАН України, Природничо-гуманітарний коледж ДВНЗ «УжНУ», Угорський інститут імені Ференца Якоці, Угорський інститут післядипломної освіти, ЕГ переконалася в їх тісній співпраці з учасниками ОНП «Хімія», з випусковою кафедрою, факультетом та навіть університетом загалом щодо їхньої спільної участі в різноманітних заходах обласного та всеукраїнського масштабу (наприклад Вчитель року), щодо зацікавленості роботодавців у випускниках даної ОНП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Кафедра неорганічної хімії, як і факультет загалом, має довгу історію співпраці з різними міжнародними навчальними інституціями. Дається взнаки близькість до кордону з багатьма європейськими країнами. Є тісна співпраця (і відповідні угоди) з Пряшівським університетом (Словаччина), налагоджена активна співпраця з польськими університетами, наприклад з Поморською політехнікою в Слупську (м. Слупська, Польща), є угода про наукову співпрацю між кафедрою оптоелектроніки факультету електричної інженерії Честоховського університету (Польща) та кафедрою неорганічної хімії хімічного факультету ДВНЗ «УжНУ». Налагоджена співпраця з Університетом Тулузи (Франція). Усі учасники навчального процесу активно користуються можливостями програми ERASMUS+ та Вишеградського фонду.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Широка міжнародна співпраця, можливості академічного стажування в рамках загальноєвропейської програми ERASMUS+, Вишеградського фонду та ін. Висока активність наукової молоді в розрізі виконання наукових проектів

колективів молодих вчених (три проєкти фінансуються МОН України) та залученість аспірантів до виконання наукових робіт.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Не слабка сторона, а швидше невелике зауваження/порада ЕГ щодо залучення роботодавців як стейкхолдерів до процесу оновлення ОНП, – більш конкретно фіксувати в протоколах відповідні пропозиції щодо перегляду змісту ОНП. Під час спілкування з працедавцями ЕГ переконалася в їх участі в даному процесі, однак, конкретних прикладів стейкхолдери не пам'ятали, що не є дивним, оскільки вони не залучені в початковий/науковий процес постійно.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Встановлені факти та докази дають можливість зробити висновок про загальну відповідність підкритеріїв встановленим вимогам. ОНП періодично переглядається та оновлюється, до процесу залучені всі стейкхолдери. Активно розвинута міжнародна співпраця та участь учасників освітнього процесу у міжнародних/європейських грантах та програмах академічної мобільності. Три наукових проєкти молодих вчених та участь в їх виконанні здобувачів вищої освіти за рівнем доктора філософії є дійсно високим та суттєвим показником актуальності наукових досліджень молодих вчених на факультеті. Тому, не дивлячись на вказане вище зауваження, ЕГ вважає, що загальна оцінка за даним критерієм відповідає рівню А.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Основні форми контрольних заходів визначені у «Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів ДВНЗ «УжНУ» за кредитно-модульною системою» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/16074>), згідно з яким є вхідний, поточний, модульний, підсумковий контроль та атестація, а їхні форми та методи проведення визначаються кафедрою, робочою програмою дисципліни та доводяться до відома здобувачів завчасно. Кафедра визначає форму проведення модульного контролю з дисципліни: усно, письмово, комп'ютерне тестування. Викладач, не пізніше як за два тижні до проведення контролю, знайомить студентів із переліком контрольних завдань та критеріями їх оцінювання. Загалом критерії оцінювання за кожною дисципліною доводяться до відома аспірантів на першому занятті. Під час он-лайн спілкування зі здобувачами ОНП ЕГ з'ясувала, що все вищесказане відповідає дійсності. Аспіранти зазначили, що форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання є чіткими та зрозумілими для них. Під час фокус-групи з академічним персоналом підтвердилася інформація стосовно того, що контрольні заходи є валідними, здатними перевірити відповідні компетентності та результати навчання. Аналіз експертами робочих навчальних програм дисциплін ОНП «Хімія» підтвердив, що всі вони містять систему контролю та оцінювання результатів навчання (поточний контроль засвоєння знань та підсумковий контроль – залік, іспит). Різноманітність методів контролю, які використовуються на ОНП, дозволяє перевірити досягнення програмних результатів ОНП у межах окремих навчальних дисциплін, освітніх компонент та програми в цілому.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт для третього рівня вищої освіти за спеціальністю 102 «Хімія» відсутній. Згідно з ОНП «Хімія» атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійнодіючою або разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти чи наукової установи, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради. Проміжна атестація здобувачів вищої освіти за третім освітнім рівнем доктора філософії передбачена в описі ОНП та оприлюднена на офіційному сайті, відбувається у формі наукового семінару із залученням не тільки всіх внутрішніх фахівців ЗВО, але й зовнішніх, особливо з тих навчальних чи наукових інституцій, з котрими надагоджена співпраця

<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/24752>. Також на офіційному сайті університету в розділі Відділ аспірантури та докторантури розміщено всю необхідну інформацію, включно з графіком проміжної атестації аспірантів <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/139>. Проведений експертною групою вибірковий аналіз індивідуальних планів виконання ОНП доктора філософії, наприклад, аспіранта III року навчання Петрука Володимира Сергійовича, показав, що він включає затверджену Вченою радою хімічного факультету тему дисертаційного дослідження (протокол №5 від 18.12.2017р.), закріпленого наукового керівника к.х.н., доцента Студеняка Я.І., а також в ньому зазначено всі проміжні атестації здобувача.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Відповідно до інформації, яка розміщена на сайті університету, аспіранти мають можливість ознайомитися з «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ДВНЗ «УжНУ» (розділ 5) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25262>, «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ "УжНУ» (розділ 5) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667> та «Положенням про оцінювання навчальних досягнень студентів ДВНЗ «УжНУ» за кредитно-модульною системою» (розділ 3). У даних положеннях регламентується процедура проведення контрольних заходів, з наявними чіткими правилами проведення контрольних заходів і вимог щодо забезпечення прозорості оцінювання, та зазначенням процедури забезпечення об'єктивності оцінювання, в тому числі при виникненні конфлікту інтересів під час проведення контрольних заходів. Для врахування думки здобувачів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться соціологічні опитування здобувачів і випускників, а також студентський моніторинг якості освітнього процесу. Якщо підсумкова модульна оцінка становить не менше 60 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова (семестрова) оцінка з навчальної дисципліни. Вона може бути виставлена у відомість і залікову книжку (індивідуальний навчальний план) до початку екзаменаційної сесії. При цьому присутність здобувача є обов'язковою. За наявності бажання підвищити рейтинг здобувач складає екзамен (залік). Для підвищення оцінки надається одна спроба. Незалежно від того, чи студент складає екзамен (залік) у зв'язку з тим, що в нього підсумкова модульна оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки, викладач виставляє оцінку, керуючись виключно рівнем його знань, виявлених на екзамені (заліку), тобто, виходячи із 100 балів, але при цьому виставлена підсумкова (семестрова) оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку. Вчена рада Університету має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших ЗВО компетентностей (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено ОНП підготовки здобувачів ступеня доктора філософії. Перезарахування навчальних дисциплін після стажування в рамках академічної мобільності відбувається в порядку, встановленому Постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579 та Вченою радою Університету. Перезарахування здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Під час зустрічі зі здобувачами, а також з представниками студентського самоврядування ЕГ встановила, що аспіранти знають, про можливість оскарження результатів оцінювання (проміжного та підсумкового), однак таких випадків не було. Діє окремий документ - Порядок оскарження результатів (апеляція) оцінювання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет», затверджений наказом 157/01-04 від 03.03.2020р., він оприлюднений на офіційному сайті, аспіранти із ним обізнані.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО розроблені ряд положень, що регулюють принципи академічної доброчесності, а саме «Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ», <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26836>, а також «Положення про комісію з питань академічної доброчесності та етики ДВНЗ «УжНУ», <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26837>. Як позитивну практику ЕГ хоче відмітити наявність періодичного Інформаційного бюлетеня з питань академічної доброчесності <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/26471>, де в доступній форм пояснено що таке плагіат, самоплагіат, як їх уникати і чому це важливо. Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, що навчаються на ОНП «Хімія», експертами встановлено, що здобувачі проінформовані про політику ЗВО, стандарти та внутрішню нормативну базу стосовно забезпечення академічної доброчесності, а також підтвердили перевірку робіт на плагіат. Перевірка всіх кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, навчально-методичних праць, наукових видань, дисертаційних робіт на плагіат проводиться системою Unichек або «UNPLUG», результати розглядаються комісією згідно положення. Випадків порушення академічної доброчесності на ОНП «Хімія» не зафіксовано. В ЗВО постійно проводяться семінари із здобувачами вищої освіти з питань інформаційної діяльності ДВНЗ «УжНУ», правил написання наукових робіт. На офіційному веб-сайті розміщуються посилання на сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ОНП «Хімія» є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти відповідних результатів навчання. Дуже позитивна практика існування періодичного інформаційного бюлетеня «Академічна доброчесність», доступ до якого є в тому числі й на офіційному сайті ДВНЗ «УжНУ» (вся інформація представлена дуже доступно й цікаво).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Можливість отримати «автоматом» підсумкову оцінку згідно з поточним контролем навіть за обов'язкової присутності здобувача на підсумковому контролі (як прописано у відповідному положенні) в майбутньому може викликати труднощі при потенційному перезарахуванні відповідних результатів навчання в інших ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Встановлені факти та докази дають можливість зробити висновок про загальну відповідність підкритеріїв встановленим вимогам. Відповідно до Зальцбурзьких принципів, ключовий показник якості на третьому рівні вищої освіти – критична маса дослідників на ОНП, здатних супроводжувати аспірантів, а також фахівців, залучених до проміжної/фінальної атестації. До моменту запровадження разових спецрад для захисту дисертаційних досліджень, на базі хімічного факультету існувала постійнодіюча спецрада за спеціальностями 02.00.01 і 02.00.02, наразі є відповідна критична маса дослідників для залучення їх до разових спецрад (відповідні дані наведені в таблиці, що була надана ЕГ гарантом). Тому незважаючи на зауваження, котре не є суттєвим, ЕГ вважає що загалом даний критерій відповідає рівню А.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів ОП», а також інформація про викладачів на сайті ЗВО, дозволяє констатувати, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОНП загалом відповідає її цілям та програмним результатам навчання. Це засвідчують базова освіта викладачів, їх наукові ступені та стаж роботи в науковій сфері, надані сертифікати про наукові стажування, відомості про виконання держбюджетних і госпдоговірних тем (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fchemistry/science>), а також аналіз їх методичних та наукових публікацій. Публікації викладачів співвідносяться зі змістом дисциплін, які вони викладають. До реалізації ОНП залучаються кваліфіковані викладачі різних кафедр та різних факультетів: факультет іноземної філології та суспільних наук, фізичний факультет та факультет математики та цифрових технологій. За результатами інтерв'ювання академічного персоналу (21.09.2020) можемо констатувати про існування налагодженої співпраці між хімічним факультетом та іншими факультетами ЗВО в процесі забезпечення різних ОК ОНП. Всі викладачі постійно підвищують педагогічну майстерність, що сприяє забезпеченню високої якості освітнього процесу в методичному аспекті. До того ж, аналіз анкетування аспірантів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27736>) показав, що здобувачі ВО задоволені педагогічними та науковими компетентностями викладачів і наукових керівників.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Експертна група підтверджує, що процедури конкурсного добору викладачів регулюються «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними

трудових договорів (контрактів) в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10570>) та «Положенням про порядок атестації педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22632>). Під час онлайн-зустрічі експертної групи із допоміжними структурними підрозділами (22.09.2020), начальниця відділу кадрів Фалач І.В. підтвердила, що конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. Оголошення проведення конкурсу, терміни та умови його проведення публікується на офіційному веб-сайті університету. Згідно з Порядком враховується: рівень професійної кваліфікації претендента, особисті результати викладача за рейтингом його викладацької діяльності, результати опитування здобувачів вищої освіти, участь викладача у процесах забезпечення якості вищої освіти, серед яких основними є наявність профільної освіти, вчене звання, науковий ступінь, стаж педагогічної діяльності, кількість наукових публікацій у фахових наукових журналах, виступи на міжнародних та всеукраїнських конференціях, випуск монографій, навчальних посібників і методичних розробок. Важливим критерієм є регулярне проходження курсів підвищення кваліфікації чи наукових стажувань, яке регламентується «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950>). До того ж, аналіз анкетування аспірантів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27736>) показав, що здобувачі ВО задоволені педагогічними та науковими компетентностями викладачів та наукових керівників.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Експертна група, за результатами інтерв'ювання 21.09.2020 р. фокус-групи роботодавців, з'ясувала, що вони безпосередньо долучаються до кінцевої стадії процесу затвердження нових редакцій ОНП (витяг з протоколу №6 засідання кафедри неорганічної хімії від 15.01.2020р.). Проте експертна група відмічає загальну низьку активність роботодавців щодо організації та реалізації освітнього процесу. У відповідності до плану виконання практичних та лабораторних робіт, наукових досліджень за тематиками кваліфікаційних дисертаційних робіт, здобувачі ВО мають змогу використовувати лабораторне обладнання різних наукових та навчальних установ, що є основними зовнішніми стейкхолдерами (потенційними роботодавцями): Львівський національний університет ім. Івана Франка (ЦККНО «Лабораторія матеріалознавства інтерметалічних сполук»), НУ «Львівська політехніка» («Науково-дослідна лабораторія нових речовин і матеріалів»), ДВНЗ «УжНУ» («Лабораторія експериментальної та прикладної фізики», НДІ фізики і хімії твердого тіла), Інститут електронної фізики НАНУ (м. Ужгород), Інститут загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського (м. Київ), Інститут органічної хімії НАНУ (м. Київ), Інститут проблем матеріалознавства НАНУ (м. Київ). Заслуговує на увагу співпраця між хімічним факультетом та Закарпатським інститутом післядипломної педагогічної освіти. Під час інтерв'ювання, к.пед.н., доцент кафедри менеджменту та інноваційного розвитку освіти Закарпатського ІППО Сивохоп Я.М. зазначив, що ОК4 «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять» був розроблений з урахуванням пропозицій та побажань ІППО. До того ж, науково-педагогічні працівники та аспіранти хімічного факультету щорічно залучені до організації учнівських олімпіад з хімії, турнірів та всеукраїнського конкурсу «Учитель року». Вони надають наукову підтримку школам міста та регіону при підготовці науково-дослідної роботи школярів в рамках роботи МАН та проводять лекції з окремих тем. Таким чином існує взаємодійний обмін компетентностями.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Експертна група встановила, що зовнішні сумісники (експерти галузі, професіонали-практики, представники роботодавців) не залучаються до аудиторних занять на ОНП, яка акредитується. Але це компенсується запровадженою практикою виступів провідних українських та зарубіжних науковців. Так, у 2017р. (у рамках Угоди про науково-технічну співпрацю) з відкритими лекціями перед здобувачами ВО виступив проф. М.П'ясецькі (університет Яна Длугоша, Польща). У 2018р. відбувся виступ директора Інституту загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського НАНУ чл.-кор. НАНУ, проф. Пехньо В.І. Гарант ОНП проф. Барчій Є.І. є професіоналом-практиком і експертом в хімічній галузі – з 2015 року є членом наукової ради МОН України за фаховим напрямом «16. Хімія» з проведення експертизи науково-дослідних проєктів, а у 2020 р. пройшов конкурсний відбір до складу експертів із акредитації наукової діяльності ЗВО України за напрямом «Математичні науки і природничі науки».

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Опитування академічного персоналу (21.09.2020) та наукових керівників дисертаційних робіт (22.09.2020) підтвердило сприяння ЗВО професійному розвитку викладачів. Зокрема, «Положенням про підвищення кваліфікації» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950>), професійний розвиток викладачів реалізується шляхом навчання за програмою підвищення кваліфікації, стажування у зарубіжних університетах та наукових установах, участь у семінарах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо. Викладачі за ОНП «Хімія» періодично підвищують свою кваліфікацію у провідних наукових установах України (Інститут загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського НАНУ (м. Київ), Інститут електронної фізики НАНУ (м. Ужгород), Інститут органічної хімії НАНУ

(м. Київ), Інститут фізичної хімії ім. Л.В. Писаржевського НАНУ (м. Київ)) та регулярно мають наукові стажування закордоном в провідних наукових установах та університетах: проф. Барчій І.Є. (2016 р. та 2018 р., Університет імені Яна Длугоша, Ченстохов, Польща), доцент Студеняк Я.І. (2019 р., Пряшівський університет, Пряшів, Словаччина), доцент Онисько М.Ю. (у 2019 р. в рамках програми ERASMUS+, Університет Тулуза III – Поль Сабат'є, Тулуза, Франція). Заслуговує на увагу те, що проф. Барчій І.Є. та проф. Переш Є.Ю. на постійній основі беруть участь у роботі Наукової ради НАНУ з проблеми «Неорганічна хімія»; проф. Базель Я.Р. та доцент Студеняк Я.І. у роботі Наукової ради НАНУ з проблеми «Аналітична хімія».

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Опитування академічного персоналу (21.09.2020) та наукових керівників дисертаційних робіт (22.09.2020) підтвердило те, що ДВНЗ «Ужгородський національний університет» стимулює розвиток викладацької майстерності. В університеті реалізується щорічне рейтингування викладачів з метою морального та матеріального заохочення НПП (нагородження грамотою, оголошення подяки, преміювання, встановлення надбавок, представлення до присвоєння почесних звань тощо), яке регламентується «Положенням про рейтингування» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20421>). Як приклад, викладачам ОНП, що акредитується, проф. Перешу Є.Ю. та проф. Базелю Я.Р. Вченою радою Університету за наукові досягнення присвоєно почесні відзнаки «Заслужений професор ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Кращі наукові авторські колективи щоквартально преміюються за публікації у наукових журналах, які індексуються науково-метричними базами даних Scopus та WoS («Розпорядження про преміювання авторських колективів», <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/23024>). ЗВО стимулює своїх працівників до стажувань та відвідувань міжнародних наукових центрів та університетів. Заслуговує на увагу те, що ЗВО стимулює преміями, надбавками і доплатами не тільки НПП, але й допоміжний персонал (лаборанти, інженери тощо).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Експертна група відмічає наступні сильні сторони та позитивні практики: 1) Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОНП відповідає її цілям та програмним результатам навчання. 2) Процедура конкурсного відбору НПП проводиться на засадах відкритості, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОНП. 3) Регулярне проходження викладачами ОНП курсів підвищення кваліфікації та наукових стажувань. 4) Функціонування спеціалізованої вченої ради з захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук (02.00.01 – неорганічна хімія; 02.00.02 – аналітична хімія). 5) Практика виступів українських та зарубіжних науковців з відкритими лекціями перед здобувачами ВО. 7) ДВНЗ «УжНУ» стимулює розвиток викладацької майстерності НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1) Експертна група відмічає загальну низьку активність роботодавців щодо організації та реалізації освітнього процесу. ЕГ рекомендує академічному персоналу, що безпосередньо відповідає за ОНП, активніше долучати роботодавців до обговорення та удосконалення змісту навчальних дисциплін та процедур забезпечення її якості шляхом проведення інформаційної та консультативної роботи зі зовнішніми стейкхолдерами. 2) ЕГ радить адміністрації факультету розглянути питання та провести роботу щодо залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до аудиторних занять за ОНП на регулярній основі (за сумісництвом) для викладання окремих складових курсів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Встановлені факти та докази дають можливість зробити висновок про загальну відповідність переважної кількості підкритеріїв встановленим вимогам. Академічному персоналу, що безпосередньо відповідає за ОНП, варто активніше долучати роботодавців до обговорення та удосконалення змісту навчальних дисциплін та процедур забезпечення її якості. Варто провести роботу щодо залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до аудиторних занять за ОНП на регулярній основі (за сумісництвом) для викладання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатами проведених онлайн-зустрічей, ЕГ відзначає, що матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОНП «Хімія» загалом забезпечують досягнення визначених цілей та ПРН. Для реалізації навчально-наукового процесу хімічний факультет має достатні площі приміщень, інфраструктуру та обладнання, що використовується для провадження освітньої та наукової діяльності. Аудиторний фонд відповідає потребам навчального процесу, санітарно-гігієнічним нормам. Приміщення бібліотеки та факультету забезпечені доступом до НБД Web of Science та Scopus. Аспірантам доступні фонди Наукової бібліотеки Університету (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>). Передплачуються фахові видання України: «Український хімічний журнал», «Журнал органічної та фармацевтичної хімії», «Фізика і хімія скла», «Біологія і хімія в рідній школі». Діє спеціальний абонемент фахової літератури (40 тис. прим.), безкоштовні online-послуги (електронне замовлення, електронна доставка документів, тематичний підбір літератури, перевірка на плагіат тощо). Здобувачі мають можливість працювати в комп'ютеризованих читальних залах, існує електронний репозитарій та сайт електронного навчання. Наукові дослідження аспірантами ведуться в лабораторіях хімічного факультету. Укладено угоду між Інститутом органічної хімії НАН України про співробітництво. З метою покращення МТБ керівництвом ДВНЗ «УжНУ», хімічного факультету, наукових проєктів було закуплено для лабораторії фізико-хімічних методів дослідження ААС Aurora A1200, до лабораторії аналітичних методів дослідження – спектрофотометр Shimadzu UV 2600, до лабораторії синтезу нових неорганічних речовин та вирощування кристалів – програмовані регулятори процесів нагріву та охолодження, для лабораторії рентгеновських досліджень оновлено рентгендіфрактометр ДРОН-3. Навчальні аудиторії оснащено мультимедійною технікою (4 проектори, 1 інтерактивна дошка). Проведено роботи поточного ремонту у наукових лабораторіях кафедр факультету. Відеоогляд МТБ університету та факультету підтвердив, що аспіранти організаційно та матеріально забезпечені й мають можливість проводити наукові дослідження на належному рівні. Проте аналіз результатів опитувань аспірантів у 2020р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27736>) продемонстрував бажання здобувачів ВО покращити МТБ факультету у розрізі оснащення лабораторій сучасним коштовним обладнанням (з якими аспіранти мали змогу ознайомитися під час наукових стажувань). Для вирішення даного питання ДВНЗ «УжНУ» створив власний ЦККНО «Лабораторія експериментальної та прикладної фізики» (ДВНЗ «УжНУ», https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-center_coll_use) і виступає учасником ЦККНО «Лабораторія матеріалознавства інтерметалічних сполук» (ЛНУ ім. Івана Франка, <https://matersciimc.lnu.edu.ua/>), «Лабораторія перспективних технологій створення та фізико-хімічного аналізу нових речовин і функціональних матеріалів» (НУ «ЛП», <https://lpnu.ua/ckkno>), де здобувачі та НПП мають безоплатний доступ до сучасного обладнання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Після проведених онлайн-зустрічей (21.09.2020) з академічним персоналом, зі здобувачами ВО та з директором наукової бібліотеки Медвідь М.М., експертна група констатує наступне: ДВНЗ «УжНУ» забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів ВО до інфраструктури та інформаційних ресурсів (бібліотечні фонди, доступ до мережі Інтернет через Wi-Fi), потрібних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОНП «Хімія». Інформаційна підтримка аспірантів під час виконання дисертаційної роботи забезпечується безкоштовним доступом до ресурсів наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. Здобувачі ВО та НПП мають безоплатний доступ до сучасного обладнання ЦККНО («Лабораторія матеріалознавства інтерметалічних сполук» (ЛНУ ім. Івана Франка, <https://matersciimc.lnu.edu.ua/>), «Лабораторія перспективних технологій створення та фізико-хімічного аналізу нових речовин і функціональних матеріалів» (НУ «ЛП», м. Львів, <https://lpnu.ua/ckkno>) та «Лабораторія експериментальної та прикладної фізики» (ДВНЗ «УжНУ», https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-center_coll_use) та постійно користуються цією можливістю (попередньо забронювавши час на роботу з приладом).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Члени експертної групи дійшли висновку, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я учасників освітнього процесу, оскільки задовольняє потреби та інтереси здобувачів вищої освіти. Права та обов'язки здобувачів регламентуються Законом України «Про вищу освіту», Статутом ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>) та «Правилами внутрішнього розпорядку університету» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453>). Навчальний корпус хімічного факультету відповідає санітарним нормам, лабораторії обладнані витяжками, аптечками, засобами пожежогасіння. В Університеті працюють відділ охорони праці, відділ з питань пожежної безпеки та цивільного захисту. На зустрічі з науковими керівниками дисертаційних робіт (22.09.2020) експертна група дізналась, що вони періодично проводять зустрічі зі здобувачами ВО з метою виявлення назрілих проблем і вирішення невідкладних питань. В Університеті також працює відділ

соціально-психологічної служби (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-centre_psy), який займається консультуванням аспірантів та створенням умов для саморозвитку та самовиховання здобувачів ВО, виконанню освітніх та виховних завдань. Для задоволення потреб здобувачів в ДВНЗ «УжНУ» розвинута матеріально-технічна база: наукова бібліотека з наявністю електронного репозитарію, стадіон, спортивно-оздоровчого комплекс (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-sportandleisure/sportcomplex>), студентський центр дозвілля «Ювентус» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_scdjuventus), санаторій-профілакторій «Скалка» та ін.). На території студмістечка знаходяться 2 студентські полклініки, студентські магазини та кафе, спортивні майданчики. В приміщеннях гуртожитків функціонують бібліотеки, читальні зали з безкоштовним доступом до Wi-Fi інтернету. Для дозвілля студентів у гуртожитках облаштовано сучасні спортивні кімнати. В УжНУ працює Рада молодих вчених, яка здійснює інформаційне та організаційне забезпечення участі молодих науковців у наукових стажуваннях, конкурсах наукових праць, науково-практичних конференціях. Крім цього, ЕГ відзначає, що ДВНЗ «УжНУ» мав ліцензію на роботу із прекурсорами (АЕ №269528, чинна по 06.06.2018р.) й за інформацією гаранта ОНП наразі триває процедура поновлення такої ліцензії.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Експертна група під час онлайн-зустрічей зі здобувачами ВО (21.09.2020), із науковими керівниками дисертаційних робіт (22.09.2020) та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами (22.09.2020) дійшла до висновку, що здобувачам вищої освіти за ОНП, яка акредитується, надається освітня, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка. Освітню підтримку аспіранти отримують безпосередньо від гаранта ОНП, членів робочої групи, наукових керівників, деканат, студентське самоврядування (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-self_government) та Раду молодих вчених (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/science-cou_of_young_sci). Інформаційна підтримка аспірантів здійснюється через завідувачів кафедр, наукових керівників, з використанням дошки оголошень, через соціальні мережі, офіційний сайт факультету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fchemistry>) та відділ аспірантури та докторантури (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/science-aspirant>). На веб-сайті Інфо-центру хімічного факультету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/107>) розміщена актуальна інформація для здобувачів ВО: навчально-методичні комплекси дисциплін, навчальні плани, освітні програми, розклад занять, інформація про наукову і виховну роботу, посилання на нормативні документи тощо. Консультативна підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється гарантом ОНП, науковими керівниками, науково-педагогічними працівниками ОНП, а також органами студентського самоврядування, Радою молодих вчених та профспілковим комітетом. Соціальна підтримка аспірантів здійснюється шляхом призначення стипендій. Значну роль у соціальній підтримці здобувачів відіграє «Центр гуманітарно-виховної роботи» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_hum_ed_work). В Університеті також працює відділ соціально-психологічної служби (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-centre_psy), який займається консультуванням аспірантів та створенням умов для саморозвитку та самовиховання здобувачів ВО, виконанню освітніх та виховних завдань. За потреби, здобувачам ВО надаються юридичні послуги «Юридичною клінікою» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-law_clinic).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Експертна група встановила, що на даний момент серед здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП, яка акредитується, осіб з особливими потребами немає. Проте в ДВНЗ «УжНУ» створено всі умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, зокрема умови доступності до навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до вимог п.2.6. Статуту ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>). Наказом по університету №424/01-04 від 31.05.2018 року затверджено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ДВНЗ «УжНУ», а також визначено відповідальних осіб за виконання даного порядку супроводу.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Експертна група, за результатами аналізу відкритих електронних ресурсів ДВНЗ «УжНУ» та онлайн-зустрічей (20-21.09.2020), встановила, що в університеті наявна зрозуміла політика вирішення конфліктних ситуацій, яка регламентується Статутом ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>), «Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>), Етичним кодексом ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>). З метою запобігання гендерної дискримінації при ДВНЗ «УжНУ» працює Центр гендерної освіти (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-gender_center), який надає інформаційну, освітню та науковопрактичну допомогу викладачам і студентам ДВНЗ «УжНУ» щодо впровадження гендерних підходів в освіті, проводить виховні заходи, які спрямовані на забезпечення рівних прав та можливостей

жінок і чоловіків, ліквідацію всіх форм дискримінації, запобігання насильству у всіх сферах життя суспільства, протидію торгівлі людьми тощо. Зокрема, у разі виникнення будь-якої конфліктної ситуації здобувач може звернутися з заявою чи клопотанням до гаранта ОНП, завідувача кафедри, декана та ректора. Здобувачі ВО можуть висловити свої претензії через електронну скриньку довіри stop.korupcii.uzhnu@gmail.com. Отож, політика ДВНЗ «УжНУ», яка реалізується, зокрема, і на хімічному факультеті, спрямована на запобігання виникненню конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу та базується на принципах дотримання демократичних цінностей свободи, справедливості, рівності прав і можливостей, інклюзивності, толерантності, недискримінації, відкритості та прозорості. Під час онлайн-зустрічі гарант ОНП проф. Барчій І.Є. зазначив, що протягом часу реалізації ОНП конфліктних ситуацій на зафіксовано, тому робоча група їх не розглядала. Проте, з метою внутрішнього забезпечення якості ОНП та виявлення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) під час її реалізації, експертна група рекомендує адміністрації факультету та робочій групі розширити анкетування аспірантів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27735>) шляхом додавання відповідних питань.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Експертна група відмічає наступні сильні сторони та позитивні практики: 1) Матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОНП «Хімія» забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. 2) ДВНЗ «УжНУ» забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів ВО до інфраструктури та інформаційних ресурсів (бібліотечні фонди, доступ до мережі Інтернет через Wi-Fi). 3) Бібліотека забезпечена періодичними науковими фаховими виданнями, доступом до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus. 4) Можливість використання здобувачами ВО та НПП сучасного лабораторного обладнання Центрів колективного користування обладнанням: «Лабораторія матеріалознавства інтерметалічних сполук», «Лабораторія перспективних технологій створення та фізико-хімічного аналізу нових речовин і функціональних матеріалів» та «Лабораторія експериментальної та прикладної фізики». 5) Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів ВО та дозволяє задовольнити їхні особисті потреби та інтереси. 6) Здобувачам ВО надається освітня, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка. 7) В ДВНЗ «УжНУ» створено всі умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. 8) Найявна зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1) З метою внутрішнього забезпечення якості ОНП та виявлення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) під час її реалізації, експертна група рекомендує адміністрації факультету та робочій групі розширити перелік питань анкетування аспірантів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27735>) шляхом додавання відповідних питань; 2) Завершити процедуру отримання ліцензії на роботу з прекурсорами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Встановлені факти та докази дають можливість зробити висновок про загальну відповідність переважної кількості підкритеріїв встановленим вимогам. Наразі не запроваджено планове опитування здобувачів ВО щодо виявлення конфліктних ситуацій. Вказані слабкі сторони можуть бути виправлені найближчим часом.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Експертна група, за результатами аналізу відкритих електронних ресурсів ДВНЗ «УжНУ» та онлайн-зустрічі з академперсоналом (21.09.2020), що безпосередньо відповідає за зміст ОНП, встановила, що питання розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регламентується «Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ»

(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>) та «Положенням про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>). Поточний моніторинг і періодичний перегляд ОНП передбачають реалізацію таких складових роботи, як щорічний моніторинг окремих компонентів ОНП та програм навчальних дисциплін, інформування усіх зацікавлених сторін щодо змін ОНП, здійснених на основі результатів перегляду. Процедури поточного моніторингу та періодичного перегляду ОНП регламентується «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>) та «Положенням про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>). Оновлена ОНП розробляється проектною групою на чолі з гарантом, узгоджується з групою забезпечення, стейкхолдерами, розглядається методичною комісією факультету та затверджується Вченою радою хімічного факультету, проректором з наукової роботи. Оновлена ОНП оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету та факультету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/139>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/25178>). Експертна група констатує, що у зв'язку зі змінами щодо перерозподілу кредитів ЄКТС між освітньою та науковою складовими початкова ОНП 2016 року (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27697>) була оновлена двічі: в 2019 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/24769>) та 2020 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27655>) роках. Перше оновлення (2019р.) привело до зменшення загальної кількості кредитів до 35 (було 60), з них дисципліни обов'язкової загальної та професійної підготовки скоротилися до 23 кредитів (було 44), дисципліни за вибором аспіранта скоротилися до 12 кредитів (було 16). Таке оновлення було проведено з метою збільшення часу для виконання експерименту й підготовки дисертації не зменшуючи ефективності навчальної складової, оскільки сам процес підготовки до захисту займає значний період часу. Друге оновлення (2020р.) привело до збільшення загальної кількості кредитів до 40 з 35 із метою набуття педагогічної майстерності аспірантів. До нової ОНП 2020 року було додано ОК7 «Асистентська практика» (3 кредити) та збільшено кількість кредитів для дисциплін за вибором аспіранта до 14 (було 12). До того ж, про періодичність перегляду ОНП свідчать витяги з протоколів засідань Вченої ради хімічного факультету (№9 від 18.04.2019; №8 від 12.06.2020) та засідання кафедри неорганічної хімії (№6 від 15.01.2020р.).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Експертна група під час онлайн-зустрічі зі здобувачами ВО (21.09.2020) виявила, що аспіранти безпосередньо залучені до періодичного процесу перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості шляхом опитування, присутності на засіданнях кафедр, періодичного консультування з науковими керівниками, завідувачами кафедр та гарантом ОНП. Зокрема аспіранти зазначили, що попередня їхня пропозиція щодо збільшення практичної підготовки з метою набуття педагогічної майстерності була відображена у новій ОНП «Хімія» 2020 року як ОК7 «Асистентська практика» (3 кредити ЄКТС). Про це свідчить витяг з протоколу №6 засідання кафедри неорганічної хімії від 15 січня 2020 року на якому розглядалася ця пропозиція та були присутні здобувачі ВО. Загалом взаємодія з робочою групою, що безпосередньо відповідає за зміст ОНП, відбувається безпосередньо аспірантами та через своїх представників в органах студентського самоврядування («Положенням про студентське самоврядування ДВНЗ «УжНУ», <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/7589>), Вченої ради факультету та Вченої ради університету (Статуту ДВНЗ «УжНУ», <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>), Раду молодих вчених ДВНЗ «УжНУ» («Положення про Раду молодих вчених», <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5620>). Оцінка та пропозиції здобувачів щодо змісту ОНП, наповненості складовими компонентами (навчальними дисциплінами, методик проведення практичних занять) та забезпечення їх якості збираються шляхами анонімного анкетування та особистого спілкування. До того ж, на факультеті проводиться моніторинг (шляхом опитування) щодо реалізації ОНП, навчального плану, навчальних дисциплін, рівня задоволеності здобувачів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27736>). Зважаючи на позитивний приклад внесення пропозицій здобувачів ВО у зміст ОНП, експерти рекомендують аспірантам продовжувати активно долучатися до обговорення та удосконалення змісту навчальних дисциплін, щодо проблем матеріального-технічного забезпечення та процедур забезпечення якості ОНП як рівноправних партнерів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

За результатами онлайн-зустрічі з роботодавцями (21.09.2020), експертна група з'ясувала, що роботодавці безпосередньо залучені до процесу перегляду ОНП та інших заходів забезпечення якості освіти через взаємодію зі структурами факультету. Зокрема постійною є наукова співпраця з академічними установами (Інститут електронної фізики НАН України, Природничо-гуманітарний коледж ДВНЗ «УжНУ», Угорський інститут імені Ференца Ракоці та Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти), де потенційно можуть працевлаштуватися випускники аспірантури. До того ж, при розробці ОНП були враховані пропозиції роботодавців щодо її структури, наповнення відповідними компонентами, навчального плану, мети, компетентностей тощо. Зокрема на підставі пропозицій зацікавлених установ (Угорський інститут імені Ференца Ракоці, Інститут електронної фізики НАН України та Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти) щодо підвищення кваліфікації майбутніх науково-педагогічних кадрів вищої школи та співробітників наукових установ, з метою набуття педагогічної майстерності аспірантів, до ОНП «Хімія» 2020 року включили «Асистентську практику» в розмірі 3 кредитів ЄКТС, яка включає проведення лекційних, практичних та лабораторних занять зі студентами хімічного факультету ДВНЗ «УжНУ». Про це свідчить витяг з протоколу №6 засідання кафедри неорганічної хімії від 15 січня 2020 року на

якому розглядалася дана пропозиція та були присутні представники зазначених академічних установ. До того ж, на зустрічі з роботодавцями (21.09.2020) доцент кафедри менеджменту та інноваційного розвитку освіти Закарпатського ІППО Сивохоп Я.М. зазначив, що ОК4 «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять» був розроблений з урахуванням пропозицій та побажань ІППО. Ба більше, для підвищення якості ОНП робоча група співпрацює з іншими провідними науковими установами України (Інститут загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського, Інститут органічної хімії НАНУ, Інституту проблем матеріалознавства НАНУ та Інститут фізичної хімії ім. Л.В. Писаржевського НАНУ). Пропозиції роботодавців щодо покращення ОНП, удосконалення практичних навичок обговорюються робочою групою, міжкафедральних засіданнях. Проте, незважаючи на співпрацю з науковими установами (потенційними роботодавцями), експертна група зазначає загальну низьку активність роботодавців щодо формування та перегляду освітніх програм і навчальних планів підготовки здобувачів, надання своїх зауважень та побажань.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Акредитація ОНП «Хімія» третього рівня вищої освіти за спеціальністю 102 «Хімія» є первинною і першого випуску здобувачів ВО ще не відбулося. Проте варто зазначити, що в ДВНЗ «УжНУ» функціонує Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_hum_ed_work) до структури якого входить підрозділ з працевлаштування (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-employment). Одним з головних завдань підрозділу є аналіз та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми, налагодження контактів із потенційними роботодавцями для формування бази постійних та тимчасових вакансій, проведення тренінгів, презентацій, семінарів та консультацій з питань кар'єри. Очікується, що всі випускники ОНП в майбутньому будуть працевлаштовані на посади наукових і науково-педагогічних працівників в ДВНЗ «УжНУ», на промислових підприємствах, а також в інших ЗВО та наукових установах України. До того ж, за результатами онлайн-зустрічі з роботодавцями (21.09.2020) стало відомо, що є запити від Інституту електронної фізики НАН України щодо підготовки докторів філософії в галузі хімії.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Експертна група, за результатами аналізу відкритих електронних ресурсів ДВНЗ «УжНУ» та онлайн-зустрічей (21-22.09.2020) з гарантом ОНП проф. Барчієм І.Є., академічним персоналом та іншими стейкхолдерами, з'ясувала, що протягом часу дії ОНП Хімія з 2016 по 2020 рр. суттєвих недоліків з її реалізації не виявлено, та встановила, що в ДВНЗ «УжНУ» здійснюються кроки щодо організації системи внутрішнього забезпечення якості освіти, яка регламентується «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>) та «Положенням про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>). Прикладами реагування на виявлені недоліки у межах внутрішньої системи забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» є: 1) проведення роботи щодо покращення матеріально-технічної бази; 2) проведення роботи щодо покращення якості та числа публікацій; 3) запровадження системи преміювання авторських колективів за публікації у виданнях міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/23024>); 4) проведення роботи по вдосконаленню системи електронного навчання e-learn (система Moodle) (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>). 5) періодичний перегляд змісту ОНП «Хімія» з урахуванням пропозицій та побажань внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Про це свідчать витяги з протоколів засідань Вченої ради хімічного факультету ДВНЗ «УжНУ» (витяг з протоколу №9 від 18 квітня 2019 р; витяг з протоколу №8 від 12 червня 2020 р.) та засідання кафедри неорганічної хімії (витяг з протоколу №6 від 15 січня 2020 р.).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП «Хімія» третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за спеціальністю 102 «Хімія» є первинною. З метою удосконалення освітньо-наукової програми, експертна група рекомендує при наступному обговоренні ОНП розглянути надані під час акредитаційної експертизи рекомендації за всіма критеріями, а також широко обговорити навчальний план, зміст освітніх компонентів серед усіх категорій стейкхолдерів.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Після проведення робочих онлайн-зустрічей (21-22.09.2020) та аналізу відкритих джерел на сайті ДВНЗ «УжНУ», експертна група констатує, що в університеті відбувається формування культури забезпечення якості вищої освіти, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. Система внутрішнього забезпечення якості освіти регламентується «Положенням про внутрішню систему забезпечення якості» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/18747>). Гарантом ОНП та робочою групою проводиться періодичний самоаналіз ОНП. Питання забезпечення якості навчання і науково-дослідної роботи на ОНП «Хімія» обговорюють на засіданнях кафедр та робочої групи, розглядають і затверджують методичною комісією і Вченими радами факультету й Університету, де обговорюються і затверджуються теми дисертаційних досліджень, атестації аспірантів, удосконалення програм і навчальних планів підготовки аспірантів, обговорення і затвердження робочих програм навчальних дисциплін. У відповідності до Статуту ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>), «Положення про факультет ДВНЗ "УжНУ"» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10567>), «Положення про кафедру ДВНЗ "УжНУ"» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10565>), Положень про інші структурні підрозділи ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>), «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951>) функціонує система розподілу відповідальності між різними структурними підрозділами Університету у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. Система передбачає створення документованих процедур взаємодії з внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами, здійснення постійного моніторингу якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Експертна група відмічає наступні сильні та позитивні практики: 1) Періодичний перегляд змісту ОНП та навчальних програм дисциплін. 2) Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регламентується нормативними документами. 3) Залучення здобувачів ВО до періодичного процесу перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості. 4) Функціонування Центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування. 5) Відсутність суттєвих недоліків реалізації ОНП протягом часу її дії. 6) Своєчасне реагування на виявлені недоліки у межах внутрішньої системи забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ». 7) Формування культури забезпечення якості вищої освіти, яка сприяє постійному розвитку ОНП та освітньої діяльності за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Експертна група відмічає загальну низьку активність роботодавців щодо обговорення та удосконалення змісту навчальних дисциплін та процедур забезпечення її якості. ЕГ рекомендує академічному персоналу, що безпосередньо відповідає за зміст ОНП, проводити більше інформаційної та консультативної роботи з даною категорією стейкхолдерів. До того ж, з метою удосконалення ОНП, експертна група рекомендує при наступному обговоренні ОНП розглянути надані під час акредитаційної експертизи рекомендації за всіма критеріями.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Встановлені факти та докази дають можливість зробити висновок про загальну відповідність переважної кількості підкритеріїв встановленим вимогам. Наразі не напрацьована ефективна система залучення роботодавців до процесу перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості, що може бути усунуто найближчим часом.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група констатує, що в ДВНЗ «УжНУ» визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Нормативні документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу представлені на сайті ЗВО і є легко доступними та чітко структуровані, що полегшує

пошук (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>). На сайті університету можна ознайомитися зі звітами про роботу університету, ректора, фінансовими документами, антикорупційними заходами, рейтингом НПП тощо. Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» регулюються Статутом ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>), «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951>), «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25262> та «Правилами внутрішнього розпорядку» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Експертна група констатує, що на веб-сторінці кафедри неорганічної хімії хімічного факультету розміщено останню версію проекту освітньо-наукової програми 2020 року за спеціальністю 102 «Хімія» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/25243>). Слід зауважити, що даний проект ОНП вже затверджено Вченою Радою ДВНЗ «УжНУ» (протокол №5 від 27.08.2020р.) та оновлену ОНП 2020 року розміщено на офіційному веб-сайті відділу аспірантури та докторантури (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27466>). До того ж, на веб-сторінках відділу аспірантури та докторантури (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/139>) та кафедри неорганічної хімії хімічного факультету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/25178>) розміщено ОНП 2016 та 2019 рр. Проте, проаналізувавши відкриті джерела сайту ДВНЗ «УжНУ», експертна група звертає увагу на те, що відповідний проект ОНП 2020 року було оприлюднено на офіційному веб-сайті хімічного факультету 18.08.2020р. (за тиждень до затвердження), тоді як на сайті відділу аспірантури та докторантури досі розміщено проект ОНП 2019 року.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Після аналізу відкритих джерел на сайті ДВНЗ «УжНУ», експертна група констатує, що обсяг і зміст оприлюдненої інформації за ОНП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) є достатнім для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/25178>, ОНП 2019 року <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25245> та ОНП 2020 року <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27655>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Експертна комісія відмічає наступні сильні та позитивні практики: 1) в ДВНЗ «УжНУ» визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу; 2) Обсяг і зміст оприлюдненої інформації з ОНП Хімія є достатнім для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

З метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів), експертна група рекомендує (не пізніше ніж за місяць до затвердження ОНП або змін до неї) відповідальним особам оприлюднювати на офіційному веб-сайті відповідний проект, а також регулярно наповнювати веб-сторінки відповідних підрозділів актуальною інформацією. До того ж, для зручності, експертна група рекомендує створення окремої електронної сторінки зі зворотнім зв'язком щодо обговорення ОНП зі встановленням чітких часових рамок для подання пропозицій і зауважень усіма категоріями стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Встановлені факти та докази дають можливість зробити висновок про загальну відповідність підкритеріїв встановленим вимогам. Найвні слабкі сторони (малий проміжок часу для обговорення проекту ОНП і відсутність зручної електронної сторінки щодо подання пропозицій і зауважень до ОНП усіма категоріями стейкхолдерів) не є суттєвими та можуть бути виправлені під час наступного обговорення та оновлення ОНП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Експертна група констатує, що зміст ОНП «Хімія» відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до наукової та науково-педагогічної діяльності у ЗВО та/або наукових установах. Набуття мовних компетентностей сприяє вивченню практикоорієнтованої нормативної дисципліни «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі» (6 кредитів, 72 години аудиторної практики). Набуття методологічних і викладацьких компетентностей досягається вивченням курсу «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять» (3 кредити). З 2020 року набору ОНП передбачатиме проходження «Асистентської практики» (3 кредити) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27655>), що посилить методологічну складову підготовки аспірантів. Набуття загальнонаукових компетентностей і спеціальних компетентностей дослідника досягається вивченням курсів «Теорія та методологія класичної та сучасної філософії», «Презентація наукових результатів, створення об'єктів інтелектуальної власності та управління науковими проектами», «Сучасні інформаційні технології». Складова циклу фахової підготовки, що забезпечує глибинні знання зі спеціальності, містить нормативну навчальну дисципліну «Сучасні тенденції розвитку хімії» (4 кредити), яка поглиблює знання і розуміння наукових концепцій та сучасних теорій хімії, формує комплекс знань про актуальні завдання хімії. Фахові дисципліни вільного вибору аспіранта торкаються вужчих областей хімічної науки залежно від спрямованості дисертаційного дослідження й містять навчальні курси з глибинного вивчення фундаментальних дисциплін із неорганічної, органічної, аналітичної та фізичної хімії. Таке поєднання дисциплін загальнонаукової й поглибленої наукової підготовки дозволяє аспірантам долучатися й успішно виконувати науково-дослідні проекти за замовленням МОН України (за запитом експертної групи надано інформацію про участь аспірантів у трьох держбюджетних НДР і трьох НДР колективів молодих учених). Як позитив, експертна група відзначає, що загальний рівень викладання дисциплін за ОНП оцінено аспірантами на «відмінно» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27736>). Тим не менш, експертна група радить гаранту ОНП і Центру забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» запровадити комплексне опитування аспірантів щодо якості викладання та змісту кожної навчальної дисципліни, що дозволить аспірантам надавати пропозиції для оптимізації вивчення кожної дисципліни та давати оцінку щодо відповідності змісту власним науковим інтересам.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Експертна група, ознайомившись із наданими документами та за результатами зустрічі з завідувачкою науково-дослідної частини Ковальчук Катериною Леонтівною, переконалася, що наукова діяльність аспірантів у рамках дисертаційних досліджень відповідає напрямам досліджень наукових керівників. Усі аспіранти беруть участь у виконанні науково-дослідних робіт, включених до Тематичних планів науково-дослідних робіт ДВНЗ «УжНУ» й зареєстрованих у встановленому порядку в ДНУ «УкрІНТЕІ», що забезпечує зв'язок дисертаційних робіт з науковими програмами МОН України. У різні роки усі аспіранти зараховувалися до НДЧ для виконання НДР на умовах оплати праці на штатні посади м.н.с. (аспірантка заочної форми навчання Сабов В., 1 ставка м.н.с., 2017-2020 рр.) або за договорами цивільно-правових відносин (аспірант Петрук В., 2019 р.), як працюючі аспіранти. Загалом, інформацію про НДР хімічного факультету розміщено на сайті <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fchemistry/science>. Крім цього, експертна група відзначає, що аспіранти й випускники аспірантури минулих років у складі наукових колективів молодих учених успішно беруть участь у конкурсах наукових проектів колективів молодих учених МОН України та працюють над виконанням НДР, які пройшли конкурсний відбір. Наприклад, науковий проект молодих учених 2018-2020 рр. «Термоелектричні матеріали на основі модифікованих Талій(I)- та Купрум(I)-вмісних халькогенідів» (0117U007146, науковий керівник с.н.с., к.х.н. Малаховська Т.О.), науковий проект молодих учених 2019-2021 рр. «Нові гетероциклічні катіонні поверхнево-активні речовини з антисептичною та антибактеріальною активністю» (0119U100232, науковий керівник к.х.н. Максим Фізер), науковий проект молодих учених 2020-2022 рр. «Нові конденсовані гетероциклічні катіони як проти-іони електро-активних речовин електрохімічних сенсорів» (0120U10043, науковий керівник к.х.н. Наталія Король). Аналіз дисертаційних робіт випускників аспірантури минулих років підтверджує виконання дисертацій у рамках Тематичних планів НДР. Наприклад: кандидатська дисертація Мільовича С.С. на тему «Клиноптилоліт сокирницького родовища: модифікація, властивості, оптимізація параметрів, практичне використання» виконувалася в межах держбюджетних НДР ДБ-733П «Дослідження вмісту характерних компонентів забруднення повітря та ґрунту» (номер державної реєстрації 0109U000898; 2009-2010 рр.), 17А-2016 «Дослідження процесів окиснення н-алканів на кислотно-основних каталізаторах» (номер державної реєстрації 0116U003931; 2016-2021 рр.) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26955>).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Аналіз Табл. 1 відомостей самоаналізу, сайту університету та відеоогляд матеріально-технічної бази університету підтвердив, що аспіранти організаційно та матеріально забезпечені в межах освітньо-наукової програми і мають можливість проводити наукові дослідження на сучасному рівні й проводити апробацію результатів наукових досліджень відповідно до власної тематики. Аспіранти можуть проводити дослідження у наукових лабораторіях хімічного факультету ДВНЗ «УжНУ», використовувати наявне наукове лабораторне обладнання ЦККНО «Лабораторія експериментальної та прикладної фізики» (ДВНЗ «УжНУ»), ЦККНО, в яких ДВНЗУ «УжНУ» виступає партнером – ЦККНО «Лабораторія матеріалознавства інтерметалічних сполук» (Львівський національний університет ім. Івана Франка), ЦККНО «Науково-дослідна лабораторія нових речовин і матеріалів» (НУ «Львівська політехніка»), наукових лабораторіях НДІ фізики і хімії твердого тіла (ДВНЗ «УжНУ»), Інституту електронної фізики НАНУ (м.Ужгород), Інституту загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського (м.Київ), Інституту органічної хімії НАНУ (м.Київ), Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАНУ (м.Київ). Зустріч з аспірантами та самоврядуванням показала, що для аспірантів створено умови для систематичної апробації результатів досліджень, надаються відрадженьня для участі в наукових конференціях у Україні. Аспіранти можуть безкоштовно публікувати результати досліджень у науковому фаховому журналі категорії «Б» «Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Хімія», який видає хімічний факультет (<http://nfv.ukrintei.ua/view/5b1925e27847426a2doab4e2>, <http://visnyk-khim.uzhnu.edu.ua/>). Експертна група також відзначає, що Радою молодих вчених, Науковим товариством студентів і аспірантів провадиться системна організаційна робота з відзначення наукових здобутків молодих науковців і аспірантів-хіміків. Так, колективу авторів к.х.н., с.н.с. Малаховській Т.О., к.х.н. Філепу М.Й., к.х.н. Погодіну А.І. присуджено премію Президента України для молодих вчених 2016 року (указ Президента України №509/2016 від 17 листопада 2016 р.) за наукову роботу «Стратегія оптимізації функціональних параметрів халькогенідних та галогенхалькогенідних матеріалів», Премія Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України асп. Головка Н.І. (2018), регулярно аспіранти-хіміки й випускники аспірантури висуваються на здобуття Стипендії Кабінету Міністрів України для молодих учених, беруть участь у складі наукових колективів молодих учених у виконанні наукових робіт за замовленням МОН України, що дозволяє отримати додаткові ресурси для провадження досліджень в рамках тематики дисертаційних робіт. Крім цього, експертна група зазначає, що група забезпечення має вагомий досвід науково-організаційної роботи з проведення захистів дисертаційних робіт, набутий у спеціалізованій вченій раді К 61.051.03, яка функціонує на хімічному факультеті за двома спеціальностями (02.00.01 неорганічна хімія, 02.00.02 аналітична хімія).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

На думку експертної групи, ДВНЗ «УжНУ» забезпечує можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної хімічної спільноти, зокрема через виступи на наукових конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах. Зокрема, начальник відділу міжнародних зв'язків Свеженцева О.І. під час зустрічі повідомила, що інформація про участь у міжнародних проєктах доводиться до аспірантів шляхом розсилки та розміщується на сторінках міжнародного співробітництва (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/9>). Усі аспіранти мають вільний доступ до міжнародних баз даних Scopus, Web of Science. Між ДВНЗ «УжНУ» та природничо-математичного факультетом університету ім. Яна Длугоша в Ченстохові (Польща) та кафедрою оптоелектроніки факультету електронної інженерії Честоховського технологічного університету (Польща) діють договори про співпрацю, проводяться спільні наукові дослідження щодо одержання нових халькоген-галогенідних матеріалів, вивчення їх електрофізичних властивостей з метою практичного використання в оптоелектроніці. У відповідності до цих угод виконується дисертаційна робота аспірантки Сабов Вікторії «Системи на основі сполук MIMHP2Se6 (MI – Tl, Ag, Cu, MHP – Ga, In): діаграми стану та властивості проміжних фаз» під подвійним науковим керівництвом – д.х.н., проф. Поторій М.В. (ДВНЗ «УжНУ»), проф. І.В. Кітик (Optoelectronic Chair Faculty of Electrical Engineering of Technical University of Czestochowa, Poland). Аналіз публікацій аспірантів показує, що вони разом із керівниками публікуються в провідних фахових закордонних виданнях і беруть участь у Міжнародних наукових конференціях: 1) Сабов Вікторія, 4 курс, має статті в Z. Kristallogr., Chemical Physics, Journal of Alloys and Compounds; 2) Кут (Берексазі) Діана, 1 курс, брала участь у конференції International Council of Environmental Engineering Education „Technologies of Environmental Protection”, ICTEP-2019, High Tatras, Slovakia, 2019. Хімічний факультет ДВНЗ «УжНУ» періодично проводить міжнародні наукові конференції і семінари, у яких активну участь беруть і аспіранти: науковий семінар “Properties of ferroelectric and superionic systems” / «Властивості сегнетоелектричних і суперіонічних систем». У 2021 році на базі ДВНЗ «УжНУ» заплановано проведення конференції з неорганічної хімії за участі закордонних вчених.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

За результатами онлайн-зустрічі із гарантом ОНП, науковими керівниками дисертаційних робіт та з аналізу матеріалів додаткового запиту і відкритих джерел (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fchemistry/science>), експертна група констатує наявність практики участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються. Наукові керівники аспірантів є керівниками або виконавцями держбюджетних і грантових НДР: 1) ДБ-874П 2017-2019 рр. «Нові функціональні матеріали в системі AI,III–BIV,V–Se (AI,III – Tl, Cu, Ag, In; BIV,V – Sn, Pb, Sb, Bi): фазові діаграми, технологія, властивості» (0117U000380, науковий керівник д.х.н., проф. Барчій І.Є.); 2) ДБ-902П 2020-2022 рр. «Ефективні екологічно безпечні термоелектричні матеріали в багатокомпонентних селенідних системах» (0120U102245, науковий керівник д.х.н., проф. Барчій І.Є.); 3) ДБ-873П 2017-2019 рр. «Іоно- і молекулярно-чутливі реагенти в основі хімічних/біохімічних сенсорів та систем хімічного аналізу» (науковий керівник д.х.н., проф. Балог Й.С., відповід. викон. к.х.н., доц. Студеняк Я.І., викон. д.х.н., проф. Базель Я.Р.); 4) ДБ 865П 2015-2017 рр. «Нові підходи цілеспрямованого синтезу біологічно активних сполук» (наук. керів. д.х.н., проф. Лендел В.Г., відповід. викон. к.х.н., доц. Онисько М.Ю.); 5) Науково-технічна робота № ДР 0119U103212; договір з вітчизняною організацією № 94/4-19 «Відпрацювання технології вирощування та модифікація ниткоподібних кристалів кремнію» 01.08.2019 р.-29.11.2019 р. (к.х.н., доц. Сабов М.Ю.); 6) Спільний україно-литовський проект, наказ № 443 від 20.03.2017 р., М/101–2017 від 22.06.2017 р. «Нові мультифероїки та суперіонні провідники для акустоелектроніки та твердотільної іоніки» (керівник проекту проф. Височанський Ю.М.). За 2016-2019 роки науковцями хімічного факультету опубліковано 85 статей у журналах (Scopus, WoS), 154 статті у закордонних та фахових виданнях України, одержано 38 патентів, 151 тез доповідей на міжнародних і 1180 національних конференціях, захищено 9 кандидатських дисертацій.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Після проведення робочих зустрічей та аналізу відкритих джерел сайту ДВНЗ «УжНУ», експертна група констатує, що в університеті відбувається формування культури забезпечення якості вищої освіти. Дотримання політики, стандартів і процедур академічної доброчесності запроваджено у університеті відповідно до Законів України «Про освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність» і регулюється «Положенням про академічну доброчесність в УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>) та «Етичним кодексом ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>). На всіх етапах виконання наукових досліджень за дисертаційною роботою, публікацією наукових результатів у наукових фахових виданнях, апробацією досліджень на конференціях, написання кваліфікаційної роботи відбувається моніторинг дотримання аспірантами академічної доброчесності. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності для перевірки статей, тез доповідей, наукових рефератів, дисертаційних робіт здобувачів використовуються спеціалізована програма «Unicheck», яка рекомендована для використання МОН України. За недотримання норм та принципів академічної доброчесності науково-педагогічні працівники ДВНЗ «УжНУ» можуть бути притягнені до юридичної та моральної відповідальності. Для них може бути застосована відмова у присудженні наукового ступеня, присвоєнні вченого звання, позбавлення права займати обіймані посади. Упродовж дії ОНП «Хімія» з 2016 по 2020 рр. не виявлено фактів порушення академічної доброчесності ні серед здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, ні серед керівників аспірантів – науково-педагогічних працівників хімічного факультету ДВНЗ «УжНУ».

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Експертна група відмічає наступні сильні та позитивні практики: 1) Аспіранти беруть участь у виконанні досліджень, включених до Тематичних планів НДР ДВНЗ «УжНУ» й зареєстрованих у встановленому порядку в ДНУ «УкрІНТЕІ»; 2) Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у науково-дослідних роботах, результати яких регулярно публікуються; 3) Аспіранти мають усі можливості проводити дисертаційні дослідження у наукових лабораторіях, оснащених сучасним обладнанням, апробувати результати на наукових конференціях в Україні та за кордоном, мають вільний доступ до ресурсів реферативних баз Scopus / Web of Science; 4) Наукові керівники аспірантів є провідними вченими з вагомим науковим доробком і високими наукометричними показниками, періодично підвищують кваліфікацію у тому числі в закордонних ЗВО та наукових установах; 5) Аспіранти можуть безкоштовно публікувати результати досліджень у науковому фаховому журналі категорії «Б» «Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Хімія»; 6) Група забезпечення має вагомий досвід науково-організаційної роботи з проведенням захистів дисертаційних робіт, набутий у спеціалізованій вченій раді К 61.051.03; 7) загальний високий рівень викладання дисциплін за ОНП «Хімія» за думкою аспірантів; 8) ДВНЗ «УжНУ» забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Слабких сторін немає. Варто продовжувати роботу над розбудовою науково-дослідної матеріально-технічної бази.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Організація навчання через дослідження за ОНП «Хімія» повною мірою відповідає вимогам, визначених критерієм.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертна група констатує, що проведення акредитаційної експертизи ОНП «Хімія» у ДВНЗ «УжНУ» відбувалось із повним дотриманням програми візиту, яку було попередньо безпроблемно погоджено й оприлюднено на сайті університету. Експертна група відзначає повне і всебічне сприяння гаранта ОНП проведенню акредитації, вчасне надання необхідних для роботи додаткових документів. За результатами ознайомлення з відомостями про самооцінювання, спілкуванням із фокус-групами, експертна група підтверджує достовірність приведеної у вищевказаному документі інформації. Експертна група переконатась, що навчальний процес за ОНП «Хімія» провадиться у повній відповідності до навчального плану й не носить імітаційний характер. За результатами двох зустрічей із адміністрацією ДВНЗ «УжНУ» експертна група запевнилась у зацікавленості не тільки в подальшому розвитку ОНП «Хімія», а й розбудові науково-дослідної матеріально-технічної бази, потрібної для успішного і вчасного виконання дисертаційних робіт.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	А
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	А
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	А
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	А

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

*Додатки до звіту:
Відсутні*

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Радіо Сергій Вікторович

Члени експертної групи

Гребчук Галина Петрівна

Гіюк Володимир Миколайович